

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij
bisdom Antwerpen / maart - april 2021

De naam van Jezus

NATHALIE MILIO, WOORD-
VOERDER VAN MGR. BONNY

WIE ZORGT VOOR
DE ZORGERS?

NIEUWE PASTOOR IN
SINT-PAULUS IN ANTWERPEN

TWAALF WERKEN
VAN HET LICHT

Relevant - Nummer 02
TWEEMAANDELIJKS
maart - april 2021

Afgiftekantoor 2099
Antwerpen X - P 914402
www.relevant-bisdomantwerpen.be

INHOUD

Woord van de bisschop	3
In de naam van Jezus	4
Wonderen in <i>Handelingen</i> : Via zijn leerlingen ...	10
Wie zorgt voor de zorgers?	
Zorgzaam medewerkersbeleid in ons bisdom ...	12
Dominicaanse gemeenschap in Sint-Paulus op de rails	14
Labo van dialoog.	
Nieuw <i>Directorium voor de Catechese</i>	16
Nathalie Milio, nieuwe woordvoerder van mgr. Bonny	17
Vriendschap en Vrede.	
In het spoor van de zalige Charles Deckers	18
Estafette: Matthias Baeyens	19
De kiosk	20
Lerenslang: Twaalf werken van het Licht	22
Doorkijk: Vissersnetten boeten	23
Jongerenkatern	24
Was jij erbij?	26
Het voorval	28

COLOFON

Relevant, het diocesane magazine van het bisdom Antwerpen, verschijnt tweemaandelijks.

Verantwoordelijk uitgever is Bruno Aerts,
Schoenmarkt 2, 2000 Antwerpen.

Hoofredactie: Ilse Van Halst
Redactieraad: Bruno Aerts, Marjolein Bruyndonckx, Jan Caljon,
Steven De Schampelaere, David Godecharle, Ann Huber, Marc
Philips, Saskia van den Kieboom, Lea Verstricht, Bart Willemen

Redactie: *Relevant*, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen,
03 287 35 83, relevant@bisdomantwerpen.be,
www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Abonnementen: Abonnementen *Relevant*, p/a Halewijnlaan 92,
2050 Antwerpen, 03 210 08 37,
abonnementen.relevant@kerknet.be.

Een jaarabonnement kost 20 euro. Jongeren betalen 10 euro.
Abonnees in het buitenland betalen 40 euro.
Een steunabonnement kost 50 euro.
Voor een los nummer betaal je 5 euro.
Abonneren kan op IBAN: BE45 7350 3165 1589, BIC: KREDBEBB
van vzw Bisdom Antwerpen – *Relevant* met duidelijke vermelding
van naam en adres voor wie het abonnement bestemd is.

WHAT'S IN A NAME

Het is een bekende oneliner van Shakespeaere uit *Romeo and Juliet*. Juliet vraagt Romeo of hij niet van naam – achternaam in dit geval – kan veranderen zodat zijn afkomst niet langer tussen hen staat. Want, zo argumenteert ze: “Een roos blijft toch even lekker ruiken, of je ze benoemt als ‘roos’ dan wel met een andere term?”

What's in a name? Doet een naam ertoe of niet? Doet jouw naam ertoe of niet? Wat betekent het om een naam te krijgen, te dragen en waar te maken? En, toegepast op het pastoraal project ‘Handelingen’, doet Jezus’ naam ertoe? Wat betekent het om als christen zijn naam te mogen dragen? In het vorige nummer van *Relevant* ‘gebruikten we onze voeten’, in dit nummer verdiepen we ons in het eerste deel van het thema van dit pastoraal werkjaar: ‘in de naam van Jezus’.

Nog in het kader van ‘Handelingen’ nodigt *Relevant* je uit om de ‘Twaalf werken van het Licht’ te verrichten. Daarvoor trekken we een lijn van het Licht in de Bijbel naar de liturgische periode van de advent tot en met Pinksteren.

Het is niet al ‘Handelingen’ wat de klok slaat. *Relevant* presenteert het zorgzaam medewerkersbeleid dat de bestuursploeg van ons bisdom uitstekende en biedt een inzicht in het nieuwe *Directorium voor de Catechese* dat catechese in ons bisdom zuurstof en voeding kan geven. Ook nodigen we je uit om in het spoor van Charles Deckers de dialoog tussen christenen en moslims te bevorderen met respect voor elkaars eigenheid. Tot slot stelt *Relevant* je voor aan enkele nieuwe gezichten in ons bisdom. Predikheer Didier Croonenberghs, trekker van de nieuwe dominicaanse gemeenschap op de Veemarkt in Antwerpen, wordt pastoor van de Sint-Paulusparochie.

Het laatste woord is voor Nathalie Milio, sinds begin maart de nieuwe woordvoerder van mgr. Bonny.

Ilse Van Halst

AANDACHT

Wegens de maatregelen om COVID-19 in te dijken, vinden sommige activiteiten die in dit nummer aangekondigd worden mogelijk niet, op een latere datum of in gewijzigde vorm plaats.

➤ Bij het begin van de vasten stopt mgr. Johan Bonny zijn 'vastenpuntje' in de box. Het is meteen de start van *Out of the box*, een net iets andere vastenrubriek van *Sterke Tijden* dat in de veertig- en vijftigdagetijd uitgezonden wordt op het YouTube kanaal van ons bisdom, elke woensdag om 18 uur (maar ook uitgesteld te bekijken). In de vastentijd stoppen deelnemers een voorwerp in de box dat symboliseert wat ze voor zichzelf als vastenpunt formuleren. Bij het begin van de vijftigdagetijd grabbelen ze een voorwerp tevoorschijn dat iemand anders erin stopte. Het vastenpuntje van de ene wordt zo een aandachtspuntje voor de ander.

OPEN KAART SPELEN

We hebben minstens twee namen: een voornaam en een familienaam. De voornaam is wie ik zelf ben. Geen broer of zus van mij krijgt dezelfde voornaam. Als vader en zoon, moeder en dochter dezelfde voornaam dragen, moet er minstens 'jr.' of 'sr.' bij staan, 'de jongere' of 'de oudere'. Met onze familienaam is het anders. Hij verbindt ons met een familie, een afstamming of een 'clan'. Hij plaatst ons in een netwerk van lijnen en verbindingen. Hij bepaalt je alfabetische plaats in het bevolkingsregister of in het telefoonboek. Met de w van Weyns zal je altijd achteraan de lijst staan. Op dat punt heb ik met de B van Bonny iets meer geluk. Naast een voornaam en een familienaam krijgen we in de loop der jaren nog een of meerdere bijnamen. Inderdaad, we 'krijgen' een bijnaam van anderen: familieleden, collega's op het werk, burens, schoolkinderen, de media. Van vrienden of van vijanden. Hij kan goed of slecht bedoeld zijn. Hij kan een geluk of een last zijn. Vaak draag je hem je leven lang mee.

Welke bijnamen heeft Jezus? Hoeveel bijnamen heeft Hij? Kreeg (en krijgt) Hij die bijnamen van zijn vrienden of van zijn vijanden? Eerste vaststelling: Jezus had (en heeft) heel wat bijnamen. De meeste staan in het Nieuwe Testament, zowel in de vier *Evangelien*, in *Handelingen van de Apostelen* als in de brieven van Paulus en anderen. Later zijn er nog vele bijgekomen. In dit nummer van *Relevant* komen de bijnamen van Jezus uit *Handelingen* aan bod: de Nazoreeër, de Christus, de Heer, de Koning, de Mensenzoon, de Zoon van God, de Rechtvaardige, de Dienaar, de Leidsman, de Verlosser, de Profeet, de Komende, Zijn Eigen en de Hoeksteen. Tweede vaststelling: deze bijnamen zijn ernstige namen, geen spotnamen. Jezus kreeg ze niet van mensen die hem wilden uitlachen of vernederen. Hij kreeg ze van mensen die Hem navolgden, die in Hem geloofden, die de boodschap van zijn kruisdood en verrijzenis verkondigden en die persoonlijk veel voor Hem achterlieten. Derde vaststelling: het zijn bijnamen voor insiders. Je moet al

aardig wat van de Bijbel kennen om deze bijnamen te begrijpen. Onder elke bijnaam past een lange reeks Bijbelse verwijzingen en citaten. Elke bijnaam is een knooppunt van vele personen, verhalen en betekenissen. Je moet het weten. Of: je moet ernaar op zoek.

Welke bijnamen geven wij aan Jezus? Het is geen vraag voor verzamelaars of voor statistici, maar voor denkende mensen. Het is bovendien geen neutrale vraag. Antwoorden is kleur bekennen. Een positie innemen. Het is een vraag 'onder vier ogen'. Zoals Jezus vraagt aan zijn leerlingen en beste vrienden: "Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?" (Mt 16, 15). Ze kunnen zich niet verstoppen achter 'ze zeggen' of 'men zegt'. Ze moeten hun bijnaam voor Jezus op tafel leggen. Open kaart spelen. Petrus doet het. Hij beantwoordt de vraag van Jezus met twee bijnamen tegelijk: "Gij zijt de Messias, de Zoon van de levende God" (Mt 16, 16). Het antwoord van Petrus is het antwoord van de Kerk geworden. Een antwoord waar heel de kerkgemeenschap achter staat. Een antwoord dat christenen samen zeggen en zingen, hoe verschillend ze ook van elkaar kunnen zijn. Een antwoord dat verbinding schept in een mensheid vol tegenstrijdige gedachten en gevoelens. Een antwoord dat aantrekt als de magnetische noordpool.

"Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?" (Mt 16, 15). Gelovigen hebben een antwoord of beter: ze zoeken naar een antwoord. De naam die ze aan Jezus geven, maakt best wel wat bochten doorheen het leven. Soms lijkt hun bijnaam voor Jezus heel duidelijk, soms heel veraf. Soms geeft die bijnaam zekerheid, soms ontgoochelt hij. Zelfs wie niets voor Jezus voelen, hebben een antwoord. Ze noemen Jezus 'de Voorbijgestreefde' of 'de Zegt-me-niets'. Jezus zegt niet welke bijnaam wij Hem moeten geven. Wel vraagt Hij om zijn vraag ernstig te nemen, om erover na te denken en om ons uit te spreken. Aan evidenties heeft niemand genoeg. Jezus niet, en wij ook niet. Welke naam geef jij aan Jezus? Je tijd gaat nu in!

+ Johan Bonny

➤ Als een volleerde chef-kok snijdt mgr. Johan Bonny sinaasappelen in julienne, om er een soort confituur van te maken. "Het is marmelade van Sevilla-sinaasappelen", legt hij uit. "Dat zijn bittere sinaasappelen die enkel in januari en februari verkrijgbaar zijn. In Engeland beschouwt men het als een heuse delicatessen." De bisschop kwam op het idee om marmelade te maken als alternatief voor de traditionele Koffiestop van Broederlijk Delen, die dit jaar niet kan doorgaan wegens corona. "Ik neem me voor om elke week van de vasten enkele potjes marmelade te bereiden die ik in de personeelsrefter van het bisschopshuis plaats. Wie wil, kan er eentje meenemen en anoniem een vrije bijdrage in een doos steken, die ik dan aan Broederlijk Delen zal overmaken." En als kenner van lekkernijen – of is het een 'verkoopargument' voor de goede zaak? – geeft hij nog mee: "Deze confituur is heerlijk op een geroosterde boterham, een pannenkoek, bij een bolletje ijs en zelfs bij een stukje vlees!"

IN

DE

NAAM

VAN

JEZUS

**WAT BETEKENT HET OM EEN NAAM TE KRIJGEN, TE DRAGEN EN WAAR TE MAKEN?
WANNEER WORDT EEN NAAM EEN TITEL?**

LEVEN MET DE NAAM VAN JEZUS

In de naam van Jezus, gebruik je voeten. Dat is het jaarthema van het tweede jaar in het pastoraal project 'Handelingen'. Er is iets vreemds aan de hand in de Bijbel met het woord 'naam': het duikt heel vaak op en in allerlei verbindingen, zoals 'spreken in de naam van', 'komen met de naam van', 'de naam heiligen', 'de naam zegenen' enzovoort. Blijkbaar is het woord 'naam' erg belangrijk in de Bijbel.

Jean Bastiaens

Laten we eens denken aan ons eigen leven: hoe belangrijk is niet voor ons de naam die we bij onze geboorte gekregen hebben? We kunnen ons moeilijk voorstellen dat we anders zouden heten. De naam is vergroeid met ons bestaan, met wie we zijn. We hebben deze 'eigenaam' niet aan onszelf gegeven, we hebben die ontvangen. Op dezelfde manier is het geven van een naam een zaak van gewicht. Ouders denken meestal lang na vooraleer ze een welbepaalde naam kiezen voor hun kind. Ze hechten waarde aan die naam en geven die met veel liefde. In de Bijbel is het geven van de naam zo mogelijk nog belangrijker. Hagar, de Egyptische slavin die in een moeilijke en kwetsbare positie stond ten opzichte van haar meesteres Sara, geeft haar kind de naam *Ismaël*: 'God (ver)hoort!' De naam van de jongen drukt haar vertrouwen uit dat God haar en haar kind niet in de steek zal laten.

De naam Jezus

Wanneer een engel binnentreedt bij Maria om haar te vertellen dat ze zwanger zal worden, laat hij meteen verstaan welke naam ze aan haar zoon zal mogen geven: *Jeshua*, dat betekent: JHWH brengt redding. In het Grieks wordt dat *'Iêsous*, maar Maria sprak natuurlijk geen Grieks en kende haar zoon alleen bij zijn Hebreeuwse naam. 'God verhoort' (Ismaël) en 'God redt' (Jezus): de namen openbaren Gods liefde en vertellen meteen een verhaal. Tijdens zijn leven op aarde is Jezus gekend als 'Jezus, de zoon van Jozef' – dat was de meest gangbare aanduiding, zoals de volledige naam van de apostel Simon luidt: 'Simon bar Jona' of 'Simon, zoon van Jona'. Soms wordt ook de herkomst bij de naam vermeld

ter onderscheiding van andere mensen met dezelfde naam: Jezus uit Nazaret, Jezus de Nazarener, soms Jezus de Nazoreeër. Simon – vanuit het Hebreeuws eigenlijk Simeon – krijgt van Jezus echter een nieuwe naam, maar die naam is eerder een titel. In Matteüs 16 horen we Jezus zeggen: "Gelukkig ben je, Simon Barjona, want dit is je niet door mensen van vlees en bloed geopenbaard, maar door mijn Vader in de hemel. En ik zeg je: jij bent *Petrus*, de *rots* waarop ik mijn Kerk zal bouwen" (verzen 17-18a). 'Petrus' is hier geen naam in de strikte zin van het woord, het is een titel: 'Simon Petrus' wil zeggen: 'Simon, de rots'.

Christus: dé titel voor Jezus

Iets gelijkaardigs is er met de naam van Jezus aan de hand: want Jezus zal – weliswaar niet tijdens zijn leven – ook 'Jezus Christus' genoemd worden. Net zoals 'Petrus' is 'Christus' hier in de strikte zin geen eigenaam, maar een titel. 'Jezus Christus' betekent 'Jezus is de christus'. In het Grieks is *christos* een weergave van het Hebreeuwse woord *masjiach*: messias. Dus wanneer we 'Jezus Christus' zeggen, dan belijden we dat Jezus 'de Messias' is, de

Gezalfde van God. Deze 'zalving' heeft Jezus bij zijn doop ontvangen, toen de Heilige Geest als een duif over Hem neerdaalde.

Mettertijd is de titel 'christus' (met kleine letter) gaan fungeren als een eigenaam, omdat de twee woorden zo vaak achter elkaar werden gebruikt zonder tussenliggende werkwoordsvorm: 'Jezus is de christus' wordt 'Jezus Christus' (met hoofdletter). Dat zien we al gebeuren in de brieven van Paulus, dus in een erg vroeg stadium. In een volgende fase beginnen de volgelingen van Jezus zichzelf ook te tooien met deze naam/titel, en nemen ze de benaming *christianoï* over van hen die dat oorspronkelijk als spotnaam gebruikten.

Bijbelse titels voor Jezus

Jezus is de Messias, de Gezalfde, en als zodanig de zoon van de levende God (Psalm 2). Maar omdat Hij niet zomaar een 'zoon' is zoals koning David dat was, schrijven we 'Zoon' met een hoofdletter. Daarmee geven we uitdrukking aan het feit dat Jezus op een bijzondere, nog niet gekende manier 'de zoon' van God is. Bij zijn doop laat de Stem uit de hemel dat reeds verstaan. Zo is 'Zoon' ook een belangrijke titel geworden voor Jezus, vooral in het Johannesevangelie waar die bijzondere relatie tussen 'de Zoon' en 'de Vader' op een heel eigen wijze wordt uitgewerkt. Naast 'Messias/Christus' en 'Zoon' zijn er nog andere belangrijke titels die aan Jezus gegeven worden. Elke titel heeft een eigen kleur en vertelt een eigen verhaal. Al een tijd geleden stelde de exegeet Oscar Cullmann een verhelderend schema op waarin hij titels voor Jezus die bij elkaar horen, samenzet:

Titels voor Jezus' aardse optreden

- Profeet
- Knecht
- Hogepriester

Titels voor Jezus in eschatologisch perspectief

- Christus ('Gezalfde')
- Mensenzoon

Titels voor Jezus in perspectief van zijn 'huidige' werkzaamheid

- Kurios (zijn heerschappij)
- Redder (Jezus redt en geneest)

Titels voor Jezus in pre-existent perspectief

- Logos (Joh 1,1)
- Zoon van God
- De godheid van Christus

Elke titel zegt iets over de betekenis van Jezus' optreden. Sommige titels laten volgens Cullmann zien hoe Jezus zichzelf openbaarde in zijn aardse optreden: mensen noemden Hem een profeet, of ze herkenden in Hem de profetische gestalte van de Knecht (uit het boek *Jesaja*) of degene die vergeving en verzoening tot stand brengt ('hogepriester'). Andere titels vertellen iets over de eschatologische betekenis van Jezus: in Jezus is een nieuw tijdperk aangebroken; de komst van Jezus, de Messias, is een breuk zoals 'de dag van de HEER' dat ook is. De titel 'Mensenzoon' – vooral verbonden met het boek *Daniël* – versterkt deze betekenis: Jezus is gezonden om een nieuw tijdperk te doen aanbreken, het tijdperk waarin God heerst ('koning is'). Weer andere titels vertellen iets over wie en wat Jezus nu en vandaag voor ons is. Hijzelf is *kurios*, Hijzelf is Heer: ook Jezus heerst in naam van God. En wat Jezus in dat 'heersen' voor ons doet, blijkt het duidelijkst uit de titel 'Redder': Hij zoekt de zondaars op, Hij eet met wie buitengesloten zijn, Hij geneest ons als we aan de rand van de samenleving zijn komen te staan.

En ten slotte zijn er titels die iets vertellen over de oorsprong van Jezus: het geheim van zijn bestaan omsluit het verleden, het heden en de toekomst. Daarom kan Hij ook 'Woord' genoemd worden (*Gen 1*). Om zijn

alomvattende betekenis aan te duiden, noemt men hem ook 'Zoon van God': ja, Jezus openbaart in wie Hij is en in wat Hij doet de 'godheid' van God – zo geheimvol één is Hij met God.

Vensters op Jezus

Zo'n schematisering heeft maar zin als het ons helpt om dieper door te dringen in het geheim van Jezus' gestalte, het geheim van zijn identiteit. Elke titel heeft zijn eigen Bijbelse achtergrond en vraagt om verdieping om tot een juist verstaan te komen. De titels van Jezus nodigen ons dus uit om naar de bron te gaan, dat wil zeggen de Joodse Bijbel waaruit Jezus ook zelf geleefd heeft. In die Bijbel – in het Nieuwe Testament steeds aangeduid als *de Schriften* – ligt heel het verhaal van 'Jezus Christus' uitgeschreven. De kerkvaders zeiden het al: wie de Schriften kent, kent Christus. We kunnen de titels ook beschouwen als een soort 'vensters': elke titel werpt een ander en nieuw licht op de unieke gestalte van Jezus. De wortels van die uniciteit liggen verscholen in de Schriften.

Metaforen voor Jezus

Naast de titels zijn er ook beelden die voor Jezus gebruikt worden, zogenaamde metaforen. Zo wordt Jezus de 'hoeksteen' genoemd, op basis van het bekende Schriftwoord uit Psalm 118. 'Hoeksteen' is geen titel voor Jezus, maar een metafoor. De evangelist Johannes maakt veelvuldig gebruik van dergelijke metaforen, vooral in de 'IK-BEN'-uitspraken: 'Ik ben de deur', 'Ik ben het levende water', 'Ik ben het licht' enzovoorts. Het woord 'koning' is in strikte zin geen titel voor Jezus. Het is wel een aanduiding die vooral tegenstanders met een spottende ondertoon aan Jezus geven. Zo is de aanklacht op de *titulus* van het kruis in vier letters weergegeven: 'Jezus de Nazarener, koning van de Joden' (INRI).

Leven met Jezus' naam

De persoon van Jezus ligt niet voor het grijpen: we zullen Hem nooit in zijn alomvattendheid – 'Alfa en Omega' – begrijpen. De titels die aan Jezus zijn gegeven, wijzen op zijn meervoudige identiteit, geworteld in de humus van de Joodse Bijbel. We benaderen Jezus met eerbied, in de wetenschap dat we Hem nooit hoeven te vangen in één beeld. Maar zijn naam is ons dierbaar: 'Jesoe Jezus' (Oosterhuis). En met fierheid dragen wijzelf de naam die ook vandaag voor sommige buitenstaanders een spotnaam is: christen.

VIJFTIEN NAMEN VOOR JEZUS

In Handelingen wordt naar Jezus verwezen met vijftien verschillende namen. We lijsten ze op en leggen ze voor aan iemand uit ons bisdom met de vraag wat die naam of titel in zijn of haar leven betekent.

DIENAAR /
KNECHT

Ik ben geen dienaar in de zin dat ik zou werken onder een baas of hiërarchie, maar als je 'dienaar' begrijpt in de betekenis van 'dienaar van de wet', ben ik wel een 'dienaar van de Kerk'. Mijn engagement is heel eenvoudig gegroeid. Ik startte met één of enkele kleine taken en verantwoordelijkheden, waarna ik werd gevraagd – of is het 'geroepen'? – tot meer. Zo komt het dat ik sinds enkele jaren de praktische zorg voor ons kerkgebouw en onze vieringen opneem.

Ik sta ten dienste van onze parochie en bij uitbreiding van onze hele Kerk. En daarmee sta ik ook ten dienste van mijn geloof en ten dienste van Jezus en van God. Veel van wat ik doe, is functioneel: van het klaarzetten voor de viering tot schilderwerk en onderhoud. Maar waar ik vroeger vanuit de kerk toekeek op wat er vooraan tijdens de eucharistie of andere vieringen gebeurde, ben ik er nu actief in betrokken. Ik maak echt deel uit van het gebeuren. Ik draag het mee. En dan voel ik me ten volle dienstbaar. Op die momenten ben ik écht mee een dienaar, een dienaar van God, een dienaar voor de kerkgemeenschap. En op die manier ben ik misschien wel een beetje wat Jezus als dienaar voor zijn volgelingen betekende. Overigens net zoals iedereen die zich inzet voor onze Kerk. Zo zijn we allemaal dienaar, niet? (*Liesbeth Vinckens, koster, misdienaar en lector in de Sint-Willibrorduskerk in Nijlen*)

JEZUS

In Spanje is Jesús of Jezus een normale en populaire jongensnaam. En wanneer je ouders je nog eens dopen op 24 december, de vooravond van Kerstmis, is de kans dat je met deze naam door het leven gaat nog veel groter. Zo geschiedde met mij.

© IJse Van Halst

De naam van de Messias krijgen en mogen dragen is voor mij altijd een reden tot immense vreugde geweest. Reeds als kleine uk voelde ik dat Hij mij nabij was. Zolang ik me kan herinneren, is mijn leven met Hem en zijn Kerk verbonden geweest. Ik was nog geen acht jaar, toen ik als misdienaar in onze parochie diende, alle dagen van de week, en dat twintig jaar lang. Later, in mijn gemeenschap van de Neocatechumenale

Weg, leerde ik Jezus beetje bij beetje beter kennen via het Woord, de eucharistie en de communio. Sindsdien is er maar één doel in mijn leven en dat van mijn gezin: aan de mensen in armoede en aan de rand van de samenleving wil ik de liefde van God verkondigen. We stelden ons kandidaat als missionarissen. Na een periode van vorming en opleiding, vertrokken we op missie, eerst naar Casablanca, vervolgens naar Antwerpen. De weg die we gegaan zijn en nog gaan, beschouw ik als een geschenk van God.

Verbaasd

In België ontmoet ik nooit iemand die mijn naam draagt. Wanneer ik me voorstel, ontwaar ik meestal een verbaasde uitdrukking op het gelaat van de ander: "Hoe heet jij? Jesús?" Ik zie dat als een kans om over Hem te praten. Zodoende wordt mijn naam Jesús 'de sleutel die harten opent'. Dan kan ik getuigen over hoezeer Hij elk van ons liefheeft, zonder onderscheid, en verkondigen dat Hij niets anders van ons vraagt dan dat wij thuiskomen bij Hem. Kortom, de naam Jezus mogen dragen, maakt me erg dankbaar. *(Jesús Rodríguez)*

MENSENZOON

Wanneer ik 'mensenzoon' zeg, denk ik aan Zia. Zia komt elke dinsdag en donderdag naar 't Vlot. Hij worstelt allang met een alcoholverslaving en is daardoor veel kwijtgeraakt. Ooit had hij een goed leven als goudsmid, nu leeft hij in armoede. Teruggaan naar Pakistan is geen optie, maar wat mist hij zijn land. Hij praat vaak over zijn moeder en grootmoeder in Pakistan die hem leerde koken. Soms kookt Zia voor ons. Wanneer hij de kruiden en specerijen ruikt, toeft hij even terug thuis bij zijn familie. Zia heeft twee zoons en een dochter van wie hij zielsveel houdt, maar de verslaving beschadigde hun relatie. Dat betreurt hij. Toch is er nog contact. Daar is Zia erg dankbaar om. Hij is erg trots op zijn kinderen en hoe ze hun weg in het leven banen. Zia houdt veel van God en komt graag bidden in onze kerk. Hij is moslim, maar wegens zijn verslaving niet langer welkom in de moskee. "When I am drunk, I am a *stouterik*", zegt hij. Zijn gebeden gaan dan nogal eens over in geroep en getier. Soms maakt hij zoveel kabaal dat we hem even mee naar buiten nemen. Maar wanneer Zia nuchter is, is hij een wijze, intelligente en spirituele man met wie je hele fijne gesprekken kan voeren. Zia is een kind van zijn vader, zijn moeder, zijn grootouders en familie. Hij is een kind van God. *(Saskia van den Kieboom)*

© Zia

DE KOMENDE / HIJ DIE KOMT

De voorbije advent in coronatijd had voor Pieter Willemen en Maria Nemetova een erg symbolische betekenis. Ze keken uit naar hun eerste kindje.

Kerstmis komt eraan. Echt waar? We geloven

het bijna niet. De virale pandemie heeft ons stevig vastgepakt en uit de normaliteit gerukt. Grootse plannen hadden we: een huwelijk in Maria's geboorteland en een receptie voor de thuisblijvers. Daar is niets van in huis gekomen. Mensenlief, wat duurde het lang voor dat effectief tot ons doordrong! Gelukkig zijn we wel wettelijk getrouwd geraakt, in de zon. Maria is nu zwanger. Het dragen van die zwangerschap met beperkte contacten is een eenzame reis. Echt in het voetspoor van Jozef en Maria die geweigerd worden in de herberg. Zelfs bij de gynaecoloog word ik geweigerd. Dat kloppende hartje horen, een teken van leven, zal pas voor na de geboorte zijn.

Onze boom en stal waren nog nooit zo mooi, des te harder merken we dat het kerstgevoel ontbreekt. De sterke tijd van de advent legt onze zwakheid bloot. Wat hebben we nood aan die verbondenheid met al die mensen van goede wil!

De toekomst is onzeker en we beseffen dat hij niet meer zo maakbaar is als voorheen. Toch durven we erop te vertrouwen dat we binnenkort dat kind in ons midden mogen ontvangen. We hebben dat nodig. Daardoor heeft deze advent voor ons een heel andere dimensie gekregen. Namelijk dat we God ontvangen als iets heel kwetsbaars, maar vooral als iets heel kostbaars. Dat zal een droom zijn. *(Pieter Willemen en Maria Nemetova)*

© Willemen

CHRISTUS

Sterre keek er erg naar uit om gevormd te worden. Grote zus en broer hadden het haar voorgedaan: een jaar Kring 12 met vrienden, een weekend in Hoge Rielen en een feestelijke vormselviering.

Na drie geslaagde kringdagen volgde in maart een eerste teleurstelling: het weekend ging niet door. De catechisten hielden er de moed in met online-opdrachten, maar de onzekerheid begon te knagen. Op 31 maart kwam de klap hard aan: de vormselviering werd uitgesteld en alle voorbereiding werd gestaakt. Op de oorspronkelijke vormseldag kreeg Sterre, net als de andere vormelingen, een lieve e-mail van de catechistenploeg om hen een hart onder de riem te steken. Dat deed deugd! Begin juni kreeg Sterre het verlossende bericht: het vormsel zou op 10 oktober plaatsvinden. Snel werd duidelijk dat de viering 'anders' zou verlopen: de vormelingen werden gespreid over twee

vieringen, ze zouden niet zingen of muziek maken en behalve de ouders kon er geen familie bij zijn. Vooral dat laatste deed traantjes vloeien, want Sterre had gehoopt op een volle kerk, met alle mensen die haar na aan het hart liggen.

Een week voor het vormsel leerde Sterre dankzij het vormselenspel de rol van naamgeving, licht, water, stilte, handen en olie. Tijdens de vormselviering zelf bracht bisschop Bonny een kernachtige boodschap en liet hij tegelijk de stilte in de kerk sterk spreken. Omdat alles was herleid tot de essentie, beleefden zowel Sterre als mama en papa de viering heel intens. Bij de zalving was de Heilige Geest echt nabij en werd voor Sterre de uitdaging tastbaar: het voorbeeld van Jezus, de Christus, volgen in grote en kleine dingen, met vallen ... en opstaan. *(Philip en Sterre Dijkmans, Ellen Leyder)*

© Ellen Leyder

DE NAZOREEËR

Wanneer ik belijd dat Jezus de Nazoreeër is, heb ik het niet zozeer over de plaats waar hij vandaan kwam, maar veeleer over de religieuze betekenis van het woord Nazoreeër. Dat Jezus zijn verborgen leven in het kleine dorp Nazaret leidde, betekent dat God grote wonderen kan verrichten in wat mensen als van geen tel beschouwen. Denk aan de vraag van Nathanael: "Wat voor goeds kan er komen uit Nazaret?" (Joh 1, 46). Nazaret wijst op een nederig begin en het belang van kleine,

positieve inspanningen op iemands spirituele weg. Het betekent veel voor mij om mezelf als priester aan Jezus, de Nazoreeër, te wijden. Wanneer ik denk aan het eenvoudige begin van Jezus' leven, de apostelen en de eerste christenen, voel ik mij geïnspireerd om mijn leven te wijden aan zijn missie, wetende dat God aan onze kleinheid waarde en aandacht schenkt. God vraagt mij enkel bereidheid en beschikbaarheid. Tegelijk heb ik het van bij het begin als een privilege beschouwd als priester geroepen te zijn. Dat is een bron van vreugde en vervulling. Waar ik leef, doet er niet toe. Het is mijn inzet die telt. In april 2017 werd ik vanuit mijn geboorteland Nigeria naar België gezonden in de naam van Jezus, de Nazoreeër. Het was een nieuw begin in mijn

© Ikeobi

dienstwerk als priester, een hele uitdaging om missionaris te worden in een land dat reeds geëvangeliiseerd is. En dat zo verschillend is van mijn vertrouwde omgeving: de cultuur, het weer, de taal. Desalniettemin blijft de ziel van een mens overal dezelfde, net als de boodschap van Jezus, de Nazoreeër. In zijn naam kan ik die uitdagingen aan. Hij geeft mij moed. (*Emmanuel Ikeobi, priester in Ekeren*)

HEER

"Mijn Heer en mijn God!" De uitroep van de (on)gelovige Thomas in het Johannesevangelie is de kortste en mooiste geloofsbelijdenis die een mens kan uitspreken. Thomas doet deze krachtige uitspraak wanneer hij Jezus herkent na zijn verrijzenis en vat hiermee heel het latere credo samen. Ook wij mogen op onze beurt Christus onze Heer noemen.

zijn leven. Als voorbeeld en als bevestiging van hoe het mens-zijn door God bedoeld is.

"Mijn Heer en mijn God." Toen ik als vijfjarige jongen met mijn grootmoeder naar de kerk ging, moest ik deze woorden *stillekes* uitspreken, telkens de priester de geconsacreerde hostie of de kelk omhoog hield. Het is daar dat deze levende Heer mij gegrepen heeft. Toen wist ik dat ik later pastoor wilde worden.

Be-heer-sen

Wanneer ik Jezus mijn Heer noem, druk ik ook een persoonlijke relatie en loyaliteit uit. Het maakt de verhouding binnen deze persoonlijke relatie duidelijk. Christus gaat voorop en ik volg Hém. Ik wil mij, mijn leven, door Hem laten be-heer-sen. Niet mijn wil en verlangens blijven het middelpunt van mijn leven, wel de toewijding aan de levende Christus en wat Hij van mij vraagt. Loyaliteit ontstaat uit vertrouwen. Vertrouwen dat ik me bij Hem geborgen mag weten. Dat Hij mij draagt en kracht geeft om te doen wat Hij mij vraagt. Dat Hij mij bijstaat en dat ik hier en daar een glimp van hem als Levende mag ontwaren. Zodat ik volmondig – en niet langer *stillekes* – kan zeggen: "Mijn Heer en mijn God!" (*Seminarist Mick Huybrechts*)

© Huybrechts

De hoogheidstitel 'Heer' is de meest voorkomende aanduiding voor Christus in het Nieuwe Testament. Toch heeft Christus waarschijnlijk nooit over zichzelf gesproken als Heer. Hij werd door God tot Heer gemaakt. De focus van deze titel ligt in de verrijzenis van Jezus. Voor mij duidt hij op de actuele werkzaamheid van de verzenen Christus. Hij is werkzaam bij God én onder ons. Gedood door mensen is Hij levend gemaakt door God, als bekrachtiging van

PROFEET

Laat me beginnen met een weetje. 'Profetie', aldus de leer van de Kerk, is geen gave aan iemand die goed kan spreken. Integendeel, het gaat om de mogelijkheid van iemand om aan de gemeenschap te 'geven'. Het is dan ook niet vanuit ijdelheid dat ik de rol van een leerkracht die van een profeet durf te noemen. Maar als het gaat om een gift van een persoon aan de gemeenschap, wat is het dan dat je als leerkracht geeft? Het is onmogelijk om slechts één antwoord te geven. Daarom kies ik voor een kleine introspectie vanuit de redenen waarom ikzelf voor het onderwijs heb gekozen.

Leerlingen

Het moet ondertussen al vier jaar geleden zijn ... Ik volgde het laatste jaar van de opleiding Wijsbegeerte. Zoals iedere masterstudent was ik druk bezig met het schrijven van een thesis. Mijn onderwerp – radicalisering – leidde me richting religie. Zeker in de nasleep van de aanslagen in Brussel werden beide thema's vaak met elkaar verbonden. Via via vernam ik dat er op mijn vroegere secundaire school een debat zou plaatsvinden over de rol van religie in de samenleving. Op de affiche niemand minder dan Maarten Boudry en Guido Van Heeswijk. De eerste een alom bekende godsdienstbestrijder, de laatste veeleer een matige verzoener. Het gaat mij echter niet om de gastsprekers, maar om de leerlingen daar aanwezig. Het viel me op dat velen prima aanvoelden waar er zwaktes zaten in een betoog of waar hun mening een aanvulling kon zijn. Wat hen daarbij in de weg stond, was echter het feit dat ze hun standpunt niet konden verwoorden op zo'n manier dat een ervaren gastspreker het niet zomaar kon wegwuiven.

Onder woorden

Om daar iets aan te doen. Om jongeren te helpen om hun ideeën en ervaringen beter onder woorden te brengen. Om hen kansen te bieden, vanuit een persoonlijke passie. Daarom koos ik voor het onderwijs. En in die zin gaat het ook om 'profetie'. (*Jens Verwilligen, godsdienstleerkracht Mater Dei-instituut in Brasschaat*)

© Jens Verwilligen

KONING / KONINGIN

Ik vind het een grote eer om burgemeester te mogen zijn en ben bijzonder dankbaar dat ik de kans krijg om onze mooie stad Herentals met grote zorg te besturen. Burgemeester zijn betekent: met

een bijna onbegrensde inzetbaarheid liefdevol beschikbaar zijn voor onze stad en haar inwoners én verantwoordelijkheid nemen om een toekomstbestendige richting uit te gaan. Mijn geloof is daarbij richtinggevend. 'Wie groot wil zijn, moet dienaar worden van allen.'

Sterkhouder

Ik beschouw het als mijn opdracht om iedereen maximaal kansen te geven: een aanmoedigend klimaat opzetten voor mensen die vooruit willen in het leven en hun talenten willen ontdekken/ontplooiën én een vangnet creëren voor en perspectief bieden aan wie achterop dreigen te raken. Een crisisjaar maakt des te meer duidelijk hoe kwetsbaar onze samenleving is. De noden aan zorg en vragen voor hulp zijn uitermate groot en divers. Om toekomstbestendig te zijn, moeten we ook met meer respect en eerbied omgaan met onze schepping. Ook op het vlak van duurzaamheid en klimaatuitdagingen rust er een bijzonder grote verantwoordelijkheid op mij als burgemeester.

© Stad Herentals

Mijn christelijke geloof is niet enkel mijn inspiratie, het is ook mijn steun en sterkhouder in dit mooie maar complexe beroep. Hoe sterk je ook omringd bent door collega-bestuurders, een gedreven management en medewerkers, een

warm gezin, familie en vrienden, als burgemeester sta je er vaak alleen voor. De dankbaarheid om echt een verschil te kunnen maken voor mensen, geeft me dan vleugels en de kracht om door te gaan.

(Mien Van Olmen, burgemeester van Herentals)

ZOON EN DOCHTER VAN GOD

Toen ik in de jaren zestig van de vorige eeuw godsdienst en catechese kreeg, hoorde ik veelal spreken over 'zonen van God'. Of ook wel over 'kinderen van God'. Ik had evenwel het gevoel dat meisjes daar niet bij hoorden ... Als rolmodellen fungeerden veelal mannen. Vrouwen leken eerder onbereikbaar: Maria, moeder én maagd, verder kloosterlingen en vrouwen die een aureool van heiligheid hadden. Je kon ernaar opkijken, maar je eraan spiegelen, dat leek niet zo eenvoudig.

Vader en Moeder

Vanaf de jaren zestig gingen meisjes studeren. Ze werden op hun talenten aangesproken. Vrouwen namen verantwoordelijkheid op in de samenleving. Ook vrouwen in de Bijbel kregen nu meer aandacht. Stilaan kreeg ook het godsbeeld een rijkere invulling: God is barmhartig, Hij is liefdevol

en teder, zoals ouders hun kind graag zien. Hij is nabij en trekt zich ons lot aan. God is Vader én Moeder. *Dochter van God* zijn doet nu deugd en geeft vertrouwen. Vandaag ben ik ervan overtuigd dat God in *elk* van zijn kinderen woont. Dat er een goddelijke vonk oplicht in *iedere* mens. Dat ook vrouwen geroepen worden om het Evangelie door te geven en voor te leven. Dat is de reden dat ik ooit *ja* zei op de vraag om voor te gaan in uitvaarten en in woord- en communiediensten en om liturgie en gebed te begeleiden in de pastorale eenheid *Heilige Damiaan*.

© PE Heilige Damiaan

Hoe lang zal het nog duren eer onze katholieke Kerk historische contexten relativeert en overstijgt, en aldus vrouwen en mannen gelijkwaardig dienstwerk laat verrichten? **(Mia Verbanck)**

STEEN / HOEKSTEEN

Traditioneel bouwt men huizen door stenen te stapelen. Muren dragen zichzelf, maar solide hoekstenen zorgen dat het huis niet uit elkaar spat. Bij het bakken zijn niet alle stenen van dezelfde kwaliteit. Bouwers moeten de juiste hoekstenen kiezen. Om dat te beoordelen, hebben ze de nodige ervaring nodig. Wat is een goede steen en aan wie komt het toe om hierover te oordelen? Of vertaald: wat is een goede leer of praxis en wie komt het toe hierover te oordelen?

© Cambré

Alleen Elvis blijft bestaan met Anne Teresa De Keersmaeker. Waarom doe ik als danseres wat ik doe: bewegen in de ruimte? Waar woorden niet verder raken dan: "Schoon he", toont ze als ultiem fragment Marta en György Kurtag. Ze spelen de *Sinfonia* van de *Actus Tragicus*. Hun breekbare, oude vingers verstrengelen zich en met Bach mijmeren ze over leven en sterfelijkheid.

Sterke schouders

Ik denk eraan bij het lezen van *Handelingen*. De auteur citeert Bijbelse grootheden en beelden om Jezus te situeren. Zijn leerlingen staan op sterke schouders. Wanneer ze zich na zijn dood moeten verantwoorden, krijgen ook zij de vraag van Thomas Vanderveken: "Door welke kracht hebt ge dat gedaan?" Ze getuigen dat de hoeksteen die hen overeind houdt door de bouwlieden – lees: overheid – niets waard werd geacht. Ze zetten de

© Cambré

systeemkeuzes van de overheid voor schut. Jezus was een man die zieken genas en vermoord werd omdat hij deed wat hij deed. In de *Actus Tragicus* zingt de tenor: "Ach Heer, leer ons beseffen dat we sterfelijk zijn, opdat we wijs worden." Bach, Kurtag, Anne Teresa De Keersmaeker en de auteur van *Handelingen* kiezen als hoeksteen van hun leven voor breekbaarheid, zieken genezen, de tijdloze zoektocht naar schoonheid en een 'juistheid' die niet uit te leggen is met woorden. **(Chris Cambré, vrijwilliger op het vlak van onderwijsondersteuning en navoming).**

RECHTVAARDIGE

Rechtvaardigheid is een zwaarbeladen woord. Het roept respect, eerbied, waarheid op. Soms wordt het gebruikt om het eigen gelijk te bekrachtigen. De rechtvaardigheid waarover Jezus spreekt, bevindt zich in de relationele sfeer. Hierbij is het godsbeeld dat Jezus ons voorhoudt van cruciaal belang. De essentie van de God van Jezus is Liefde.

Neen, geen ideologische liefde waarmee we alle kanten op kunnen. Te pas en te onpas wordt God gebruikt om geweld te rechtvaardigen. De rechtvaardige God, die Jezus handen en voeten geeft, gaat over 'bestaansrecht' en over 'menswaardigheid' en dat voor elke mens, ongeacht ras, religie, taal, huidskleur, geaardheid. Jezus schenkt elke mens die Hij ontmoet het gratis van de Liefde. Het gaat om een Liefde die kracht, moed, vertrouwen schenkt om het leven 'zoals het is' onder ogen te kunnen zien én er doorheen te gaan. Een Liefde die verder gaat dan 'I like it' op Facebook. Een Liefde die de mens in zijn totaliteit 'omarmt', zo ook de schaduwzijde, de delen van

onzelf waarmee we niet te koop lopen, ons verdriet, onze woede ... en die niet (ver)oordeelt. Jezus doorbreekt de vicieuze cirkels waar haat met haat en geweld met geweld beantwoord worden. Als christen probeer ik vanuit deze rechtvaardigheid mijn handelen te ontplooiën en bij te sturen. Ook al ga je met je leven soms de mist in, er is steeds die diepe Aanwezigheid die zegt: "Weet dat je in je volle zijn bemind wordt." De essentie van Jezus' rechtvaardigheid is dat elke mens die bron van Liefde, in zich draagt. In de mate waarin we ons aan de Levensbron kunnen toevertrouwen, in die mate kunnen we binnend in het leven staan, wordt ons leven gerechtigd. In mijn jeugd kreeg ik ooit een medaillon met het opschrift: 'Bid zonder ophouden'. De overgave aan die innerlijke Bron benadert dit bidden. *(Rik Beemaert, bewegingsmedewerker Vredesspiritualiteit Pax Christi, rik.beemaert@paxchristi.be)*

© Rik Beemaert

LEIDSMAN

Wie het doen en laten van Jezus als leidsman analyseert, zal opmerken dat zijn leiderschap niet in een van de klassieke stijlen onder te brengen valt. Zijn leerlingen en volgelingen hebben niet het gevoel 'geleid' te worden, wel geïnspireerd, begeistert en uitgenodigd tot dienstbaarheid voor anderen. Is Jezus het extreme voorbeeld van geestelijk leiderschap? De begeestering die Hij uitstraalt, zet aan tot navolging en inspireert om jezelf te overstijgen. Hij straalt een leiderschap uit gebaseerd op rechtvaardigheid, liefde en vergevingsgezindheid. Jezus inspireert niet alleen met zijn woorden maar ook en vooral met zijn 'dienaarschap'.

Softie?

Dankzij zijn voorbeeld leren we er te zijn voor anderen. Daardoor zou je kunnen denken dat Hij een 'softie' is. Niets is minder waar. Uit zijn handelen en spreken blijkt dat zijn 'dienen' een aantal essentiële aspecten van sterk leiderschap bevat: Hij neemt vaak het initiatief, Hij brengt ideeën aan, Hij neemt beslissingen, indien nodig corrigeert Hij zijn leerlingen en zet Hij nieuwe richtingen uit. In Jezus' persoon is er merkwaardig genoeg geen tegenstelling tussen dienstbaarheid en leiderschap. Om mensen in die mate tot navolging te kunnen brengen, moet er meer aan de hand zijn. De verbondenheid met wie Hij 'Vader' noemt, geeft Hem een kracht die ons denken en begrijpen ver overstijgt. *(Emiel Baekelmans, bruggenbouwer in de pastorale eenheid Immanuel)*

© Baekelmans

ZIJN EIGEN (ZOON)

Mogelijk staat er in het boek *Handelingen* een unieke 'titel' voor Jezus. Mogelijk, want de tekst is onzeker. Paulus is onderweg naar Jeruzalem, voor het laatst. Uit tijdgebrek besluit hij Efeze 'voorbij te varen', maar niet zonder van de gemeente afscheid te nemen via een bode. Hij laat tot de oudsten zeggen: "Geef acht op uzelf en op heel de kudde, waarover de Heilige Geest u als opzichters heeft aangesteld om de gemeenschap van God te weiden, die Hij voor zichzelf heeft verworven door het bloed van zijn eigen (*ho idios*)" (Hnd 20, 28). Een raadselachtig einde van de zin! In de meeste vertalingen wordt nog "Zoon" toegevoegd voor de leesbaarheid, en gestoeld op sommige handschriften: "zijn eigen Zoon" (*ho idios huios*). Tekstkritisch is het een dubbeletje op zijn kant, maar wellicht is

"zijn eigen" de oorspronkelijke versie. *Idios* staat voor wat iemand toebehoort of kenmerkt. Jezus is het 'eigene', het 'wezenlijke' van God. De aanduiding 'de eigene' wijst op een diepe intimiteit en liefdesrelatie, zoals "de geliefde" (Mt 12, 18) of "de eniggeborene" (Joh 1, 14.18). Het zijn predicaten van Jezus, waarvan de draagwijdte mij pas ten volle begint te dagen sinds 27 juli 2015, de dag waarop ik voor het eerst de hartslag van ons kind op de echo mocht horen en zien. Het kind als het meest eigene van onszelf, met wie we opstaan en vallen. Met dat uit het leven gegrepen beeld van Jezus spreekt Paulus over God: zijn Zoon, zijn eigene, is gestorven; Hij wil een toekomst voor zijn gemeenschap. *(David Godecharle)*

© Godecharle

REDDER / VERLOSSER

Engagement is een van de bouwstenen van onze jongerenwerkingen. We vinden het belangrijk dat we niet alleen met jongeren praten over het geloof, maar ook echt aan de slag gaan. Daarom gingen onze jongeren, voordat de coronapandemie uitbrak, maandelijks op bezoek in woon-zorgcentrum ter Bleeke in Malle. We staken creatieve activiteiten in elkaar en organiseerden af en toe zelfs een feestje. De bewoners genoten er vooral van om op hun kamer met jongeren te praten. Onze jongeren kregen vaak te horen dat het bezoek welgekomen was en dat ze gerust wat langer mochten blijven. Wanneer Jezus verlossing brengt aan mensen, vertellen zij over die verlossing en uiten ze hun dankbaarheid. In die zin brengen we met ons engagement een vorm van verlossing. Onze bezoeken brengen vreugde en doorbreken de eenzaamheid van de bewoners. Wegens de veiligheidsmaatregelen kunnen we al een tijdje niet meer op bezoek. Sommige alternatieve activiteiten konden evenmin doorgaan. Toch zijn we erin geslaagd om tijdens de zomer een cake buiten op een coronaveilige manier uit te delen aan de bewoners. We hadden de bakker ingeschakeld om een cake van wel drie meter te bakken. En het heeft gesmaakt! Onze jongeren missen de maandelijkse bezoeken ontzettend. Na een tijdje bouwden bewoners en jongeren een band op met elkaar. Plots was geen contact meer mogelijk. Dat ervaren onze jongeren als een heus verlies. Ons eerste bezoek terug wordt zeker en vast bijzonder. *(Noëlla, begeleider van jongerenwerking Amable uit Malle)*

© UD

VIA ZIJN LEERLINGEN

WONDEREN EN TEKENEN IN *HANDELINGEN*

*In 'Handelingen' komen we geregeld de omschrijving 'wonderen en tekenen' tegen. Het is een tweespan dat tot de verbeelding spreekt. Het wijst erop dat de getuigen de verbazingwekkende fenomenen die ze meemaakten, beschouwden als tekenen die verwijzen naar God. Het is geenszins onze bedoeling te trachten te verklaren hoe die wonderbaarlijke fenomenen waarover 'Handelingen' het heeft, dan wel konden plaatsvinden. We beperken ons tot de vraag welke rol de wonderen spelen in het verhaal van 'Handelingen' en hoe ze het leven beïnvloeden van wie er getuigen van zijn. In deze aflevering staan we stil bij **de wonderbaarlijke gezelingen**.*

Hendrik Hoet

Na de uitstorting van de Heilige Geest op Pinksteren spreekt Petrus de Israëlieten in Jeruzalem toe om uit te leggen wat er gebeurde. Hij zegt daarbij: "Jullie kennen immers zelf de machtige daden, wonderen en tekenen die God door Hem (= Jezus) heeft verricht" (Hnd 2, 22). Hij vertelt verder dat God Hem uit de dood heeft opgewekt (v. 24) en dat Jezus nu de beloofde Heilige Geest van de Vader heeft uitgestort, "zoals jullie zien en horen" (v. 33). Die Heilige Geest maakt dat God nu ook door Jezus' leerlingen "machtige daden, wonderen en tekenen" doet.

In Jeruzalem

Het eerste wonder is misschien wel de christelijke gemeenschap zelf die eensgezind is en de bezittingen van haar leden herverdeelt naar ieders behoefte (v. 44). De beschrijving van die gemeenschap vermeldt evenwel ook dat "door de apostelen vele wonderen en tekenen gebeurden" (v. 43). Dat keert als een refrain terug in het boek. Het eerste wonderbare teken is de opwekking van een lamme die bedelt aan de Schone Poort van de tempel (Hnd 3). Omdat de mensen zich verbaasd afvragen hoe het komt dat deze man kan lopen, legt Petrus uit dat hij de verlamde rechtrok

of "opwekte" (v. 7) in de naam van Jezus die God uit de doden opwekte (v. 15). De Griekse tekst gebruikt hier tweemaal hetzelfde woord voor 'opwekken'. Die dubbele 'opwekking' – die van de lamme in naam van Jezus en de verkondigde opwekking van Jezus – wordt echter de aanleiding voor de Joodse gezagsdragers om Petrus en Johannes een nacht gevangen te zetten en hun te verbieden nog tot iemand te spreken in Jezus' naam (4, 17). Wanneer de twee apostelen terugkeren in de christelijke gemeenschap, bidt de hele gemeenschap samen tot de Heer: "laat door het uitstrekken van uw hand wonderen en tekenen ter genezing gebeuren" (4, 30).

Daarop wordt herhaald dat in die gemeenschap "door de handen van de apostelen vele tekenen en wonderen onder het volk gebeuren" (5, 12). En die tekenen en wonderen worden meteen concreet gemaakt: de mensen brengen hun zieken op bedden en draagbaren op straat in de hoop dat Petrus' schaduw op hen zal vallen om hen te genezen (v. 15). Zelfs uit steden rond Jeruzalem brengt men zieken en mensen die te lijden hebben van onreine geesten en ze worden allemaal genezen (v. 16). Zoals Jezus in het Evangelie zieken genas

en onreine geesten uitdreef, zo doen nu de apostelen. Niet uit eigen kracht maar in Jezus' naam. God die in Jezus werkte, zet diens werk voort middels diens leerlingen.

In Judea en Samaria

Zoals Petrus met Johannes afgevaardigd wordt naar Samaria (8, 14), zo bezoekt hij ook elders nieuw ontstane gemeenschappen van Jezus' leerlingen. Op zijn rondreis treft hij in Lod (Lydda) een verlamde man, die al acht jaar bedlegerig is. Hij heet Aeneas, net zoals de legendarische Trojaanse held die de voorvader werd van de stichter van Rome. Toeval? Petrus zegt tot hem: Aeneas – mogen we verstaan: Rome? –, Jezus Messias geneest je: sta op ..." Op deze plek staat er in het Grieks niet 'opwekken' (*egeirein*) maar 'opstaan' (*anistanaï*). Beide termen worden ook voor de verrijzenis van Jezus gebruikt. Het woord voor 'opstaan' gebruiken de orthodoxe christenen nog altijd als ze elkaar op paasmorgen begroeten met: "Christos anesti" (Christus is opgestaan).

Na dat opstandingsverhaal wordt Petrus naar Joppe geroepen. Daar is juist een leerlinge gestorven. Petrus beveelt haar 'op te staan' in dezelfde bewoordingen als

› Pechvogel of gelukszak?

Aeneas. En de vrouw staat op, zoals Jezus is opgestaan uit de doden. Dat verhaal herinnert sterk aan het verhaal van de opwekking van de dochter van Jairus in het evangelie voor Teofilus (Lc 8, 40-56).

Niet alleen de apostelen, maar ook de zeven die de handen werden opgelegd, doen “grote wonderen en tekenen onder het volk”. Denk maar aan Stefanus (6. 8) of aan de prediking van Filippus, in Samaria: “uit vele bezetenen gingen de onreine geesten weg ... en vele verlamden en kreupelen werden genezen” (8, 7; zie ook 8, 13). In het Evangelie worden bevrijding van onreine geesten en opwekkingen van verlamden en kreupelen tekenen genoemd van Gods koningschap.

Onder de volkeren

Niet alleen in Jeruzalem, Judea en Samaria doet God tekenen en wonderen, maar ook onder de ‘volkeren’. Vanuit Antiochië worden missionarissen uitgezonden onder de andere volkeren. In Ikonium geeft de Heer “getuigenis van het woord van zijn genade door wonderen en tekenen te doen gebeuren door de handen” van Paulus en Barnabas (14, 3). Zo’n teken is de opwekking in Lystra van iemand die sinds zijn geboorte verlamd is, net zoals de lamme bij de Schone Poort in Jeruzalem (14, 10). Het is het derde en laatste verhaal van een genezing van een lamme in *Handelingen*. Het is maar een van de vele parallellen tussen Petrus en Paulus in dat boek en tussen hen en Jezus in beide boeken aan Teofilus.

Na het overleg van Paulus en Barnabas met de apostelen en oudsten in Jeruzalem (Hnd 15) vertrekt Paulus opnieuw op

missiereis. In Filippi bevrijdt hij een slavin van een waarzeggende geest (16, 18). Het is het enige uitgewerkte verhaal van een “geestuitdrijving” in *Handelingen*. Op Paulus’ verdere reis in Tessalonika, Berea, Athene, Korinte en terug naar Antiochië, lezen we niets meer van genezingen. Pas op zijn “derde reis” in Efeze, wanneer er opnieuw verteld wordt over een gave van de Heilige Geest die gedoopten doet spreken in talen en profeteren (het vijfde “Pinksteren” na 2, 4; 4, 31 in Jeruzalem; 8, 18 in Samaria en 10, 44-46 in Caesarea), lezen we dat God door Paulus “machtige daden” doet. En waar in Jeruzalem Petrus’ schaduw genezingen deed, brengt men nu kledingstukken van Paulus naar zieken, waardoor ze genezen en van slechte geesten bevrijd worden (19, 11-12).

Nog eenmaal wordt vermeld dat Paulus vele zieken geneest: na het verhaal van de genezing van de vader van Publius, de bestuurder van het eiland Malta, bij wie Paulus als schipbreukeling – op weg als gevangene naar de rechtbank in Rome! – drie dagen gastvrij onderdak krijgt. Na gebed en met handoplegging geneest Paulus de man van zijn koorts en dysenterie (28, 8). “Daarop kwamen de overige zieken van het eiland en werden genezen” (28, 9). Het doet denken aan het verhaal van Jezus die de schoonmoeder van Simon geneest en daarna vele anderen (Lc 4, 38-40).

Jongeheer Goedgeluk

Je hebt het ongetwijfeld gemerkt: we hebben één opstandingsverhaal overgeslagen. Zoals Petrus een dode opwekte in Joppe, zo wekt Paulus een jonge man tot leven in Troas.

Troas of Troje is de stad van waaruit de Trojaanse held Aeneas naar Rome vertrok. Paulus is op de terugweg naar Jeruzalem na het beraad (Hnd 15). Op de eerste dag van de week is hij in Troje (Hnd 20) en “wij” – het verhaal gebruikt de eerste persoon meervoud: wij worden mee in het verhaal getrokken – komen samen om ergens op een derde verdieping het brood te breken in herinnering aan Jezus. De woorddienst, waarmee de gedachtenisviering begint, valt wat lang uit. Een jonge man met de mooie naam Eutuchus, wat zoveel betekent als ‘goed lot’ of ‘gelukszak’, zit op een vensterbank te luisteren, dommelt in en valt langs de verkeerde kant uit het raam. Paulus haast zich naar beneden, legt zich op de jongen zoals Elia destijds op de zoon van de weduwe (1 K 17, 21) en komt terug met de geruststellende boodschap dat er nog leven is in de jongen. Dan breekt Paulus het brood en vervolgt hij zijn gesprek met de gemeenschap tot het aanbreken van de ochtend. Pas als hij weggegaan is, brengen ze de jongen levend terug binnen. Het is alsof Eutuchus het leven terugvond tijdens het breken van het brood.

Alles bij elkaar genomen zijn de verhalen van concrete genezingen, dodenopwekkingen en geestuitdrijvingen die God door de handen van Jezus’ leerlingen doet, in *Handelingen* beperkt. Bij de verkondiging van het goede nieuws van Jezus’ overwinning op de dood ligt de klemtoon blijkbaar niet op deze wonderen. Er worden overigens nog een aantal andere wondere dingen verteld, die “door de handen van de leerlingen” gebeuren. En ook enkele die hen overkomen. Dat is voor de volgende afleveringen.

WIE ZORGT VOOR DE ZORGERS?

BISSCHOPSRAAD TEKENT ZORGZAAM MEDEWERKERSBELEID UIT

Wie zorgt voor de zorgers? Je herinnert je die vraag wel uit de visietekst van ons bisdom 'Een houtskoolvuur met vis erop en brood' uit 2012. Sindsdien werden al heel wat stappen gezet op het vlak van begeleiding, supervisie, intervisie en navorming. De voorbije maanden tekende de bestuursploeg van ons bisdom een personeelsbeleid uit dat op een gestructureerde en formele manier oog heeft voor de hele loopbaan van pastores, van aanwerving, over functionering tot pensioen, en voor hun professionele en persoonlijke welzijn. "Rond deze tijd krijgen alle pastores een brief die de hele opzet duidt", legt vicaris Wim Selderslaghs uit. "Het zorgzaam medewerkersbeleid dat we uitstippelen, komt immers niet uit de lucht vallen."

Ilse Van Halst

"Al vele jaren proberen zowel wij als huidige beleidsploeg maar ook onze voorgangers een zorgzaam medewerkersbeleid in het bisdom Antwerpen te ontwikkelen", vertelt vicaris Wim. "Met goede voornemens werden duidelijke afspraken gemaakt. Het uitwerken op het terrein bleek niet altijd even makkelijk, om diverse redenen." Tegelijk zijn heel wat pastores vragende partij naar ondersteuning en opvolging. "Ik heb wel een benoeming gekregen," hoorde je wel eens, "maar nadien vroeg niemand me nog hoe het daarmee gaat en hoe ik me daarbij voel." Ook dat werd meegenomen in het overleg.

Structureel

"Enkele jaren geleden besloten we dan ook om systematisch werk te maken van een zorgzaam medewerkersbeleid in de vorm van gesprekken bij aanwerving, tijdens de loopbaan en bij pensionering", aldus Wim. Tot op heden gebeurde dat occasioneel, maar niet op een structurele manier. Voor menigeen zal een gesprek over zijn of haar opdracht en/of functioneren nieuw zijn en misschien wat onrustwekkend, beseft vicaris Wim. Dat hoeft evenwel niet. "Met zulk een beleid willen we onze pastores op het veld nabij zijn en tijdig detecteren wanneer er vragen of noden zijn. Ons uitgangspunt is dubbel: het waarderen van de pastor en het

werk dat hij/zij verzet, en het opnemen van onze verantwoordelijkheid als beleidsploeg om onze pastores de ondersteuning te geven die ze nodig hebben om hun taak naar best vermogen te kunnen waarmaken."

"Ons uitgangspunt is dubbel: het waarderen van de pastor en het opnemen van onze verantwoordelijkheid als beleidsploeg."

Sinds enkele jaren vraagt de beleidsploeg dat alle pastores en medewerkers per periode van vijf jaar minimum gedurende één jaar een reeks supervisie, intervisie of coaching volgen. "We verwachten van alle pastores en medewerkers dat ze minstens over hun eigen functioneren kunnen en durven te reflecteren", legt de vicaris uit. In het verlengde van dat supervisieverhaal gaat de beleidsploeg nu nog een stap verder en werkte ze een format uit dat pastores begeleidt bij hun aanwerving, hun functioneren en hun uitdiensttreding. Het gaat daarbij om al wie een canonieke

benoeming kreeg of krijgt: zowel priesters, diakens, parochie-assistenten en pastoraal werkers met een pastorale opdracht, als een grote groep vrijwilligers die benoemd zijn in een team van een pastorale eenheid.

Leidraad

"Wanneer een nieuwe pastor zijn opdracht aanvat, zitten de pastor, de deken en de lokale pastoraal verantwoordelijke op voorhand samen om te bespreken wat de opdracht concreet inhoudt, zodat die voor alle betrokkenen duidelijk omschreven is. Om dat gesprek in goede banen te leiden, zonder het op voorhand volledig uit te stippelen, stelden we een leidraad met richtvragen op, zodat alle gesprekspartners op de hoogte zijn van opzet en aanpak van het gesprek. Dat kan het gesprek alleen maar ten goede komen", meent Wim. "De richtvragen zijn zo opgesteld dat alle betrokkenen op een volwaardige manier hun inbreng kunnen doen en samen overleggen hoe de opdracht best ingevuld wordt. Nadien wordt een verslag opgemaakt – ook hiervoor reiken we een sjabloon aan – zodat de gemaakte afspraken voor iedereen duidelijk zijn. Op deze manier voorkomen we dat een nieuwe pastor vanaf de eerste dag in het diepe geduwd wordt en maar moet zien boven water te blijven."

© Ilse Van Halst

In zulk een gesprek kan meteen een moment afgesproken worden voor een opvolgingsgesprek een half jaar later tussen alle betrokkenen om na te gaan of alles goed loopt dan wel of een aantal zaken best bijgestuurd worden, en voor een verdere evaluatie een jaar later. “Zo ga je op een zorgzame manier met je medewerkers om”, besluit Wim.

Einde van de loopbaan

Zorgzaam omgaan met medewerkers bij het begin van de loopbaan veronderstelt ook een zorgzame omgang op het einde van de loopbaan. “Daarvoor wacht je best niet tot het moment waarop de betrokkene aangeeft met pensioen te zullen gaan”, suggereert Wim. “Zo’n gesprek plant een deken of zijn adjunct best een jaar voor de pensioengerechtigde leeftijd van de pastor, op het moment dat die een aanvraag tot pensionering indient. Ook voor dat gesprek stelden we een leidraad op wie met wie welk soort gesprek dient te voeren en wanneer, met richtvragen en sjablonen voor verslagen: Hoe zie jij je pensioen? Maak je je zorgen over bepaalde zaken? Wil je echt met pensioen of wil je nog langer aan de slag blijven? Heb je ondersteuning nodig op bepaalde vlakken? En dergelijke meer.”

Ook deze gesprekken dienen steeds een vervolg te krijgen: bij het effectief opstarten van het proces tot pensionering, met een vijfjaarlijks opvolgingsgesprek, met een nazorggesprek na het pensioen. Met priesters zijn mogelijk extra gesprekken aangewezen. “Aan hen wordt immers gevraagd om niet te blijven wonen in de parochie waar ze actief waren om geen rem te zijn op de toekomst”, verduidelijkt Wim. “We zijn er ons terdege van bewust dat het niet vanzelfsprekend is om op je tachtigste

naar een andere omgeving te verhuizen. Dat vraagt mogelijk meer opvolging.”

Ook tussen start- en eindpunt vraagt de loopbaan van alle pastores de nodige zorg, zodat ze na hun benoeming niet aan hun lot worden overgelaten, benadrukt Wim. “In principe gelden alle kerkelijke benoemingen in ons bisdom voor zes jaar, met als einddatum de tachtigste verjaardag. Het zorgzaam medewerkersbeleid impliceert dat we ons ertoe engageren om in het vijfde jaar een functioneringsgesprek aan te gaan over de bewuste benoeming: Loopt het goed? Wat functioneert goed en wat kan beter? Verlengen we de benoeming? Heeft de pastor in kwestie andere noden of zijn er elders in de Kerk andere noden? En hoe kunnen we die op elkaar afstemmen? We mogen er immers niet van uitgaan dat teamleden in een pastorale eenheid bijvoorbeeld zich automatisch opnieuw willen engageren voor een nieuwe periode van zes jaar.”

Welzijn en waardering

Daarnaast voorziet het zorgzaam medewerkersbeleid onderweg – bij voorkeur in het derde jaar – ook een waarderingsgesprek. “Zeker in deze tijd, waarin geloven niet meer vanzelfsprekend is en een taak opnemen in de Kerk nog minder, is het nodig om oog te hebben voor het welzijn van onze medewerkers en hen een hart onder de riem te steken”, benadrukt vicaris Wim. “Hier zien we bijvoorbeeld een taak weggelegd voor de bruggenbouwers in de pastorale eenheden. Tijdens zo’n gesprek krijgt elk teamlid de kans te reflecteren op zijn of haar functioneren, aan te geven welke ondersteuning hij of zij nodig heeft enzovoorts. Merken we bijvoorbeeld dat iemand gebukt gaat onder

het werk, psychosociale zorg nodig heeft, nood heeft aan bepaalde vorming of aan coaching, dan verwijzen we door: naar ons zorgteam (meer hierover in het meinummer), psychosociale hulp of vorming.”

Tegelijk reikt het beleid pastores en teamleden te allen tijde de mogelijkheid aan om zelf een gesprek aan te vragen, ook als dat niet formeel ingepland staat. “Door deze gesprekken systematisch en gestructureerd in te plannen, willen we er enkel over waken dat niemand tussen de mazen van het net valt”, legt Wim uit. “Daarbuiten is iedereen steeds welkom voor een gesprek.”

Na langdurige ziekte

Tot slot voorziet de diocesane beleidsploeg ook een herintroductiegesprek. “We zijn ervan overtuigd dat het opportuun is om zo’n gesprek te voeren met iemand die langdurig ziek was en terug aan de slag gaat, deeltijds of voltijds”, legt Wim uit. “Mogelijk komt die persoon in een andere realiteit terug en nam iemand zijn of haar taak – al dan niet tijdelijk – over. Mogelijk wil hij of zij liever rustig opbouwen. Of liever een andere taak op zich nemen ... In zo’n gesprek kunnen deze zaken afgetoetst worden. Dat deden we tot op heden te weinig. Ook hiervoor werkten we nu de nodige tools uit.”

Het nieuwe zorgbeleid wordt geleidelijk ingevoerd, geeft Wim nog mee. “Alle pastores krijgen een brief op naam om het volledige plaatje te schetsen. Elke pastor of elk teamlid met wie een gesprek dient gevoerd te worden, zal een uitnodiging krijgen van mgr. Johan Bonny met uitleg over het type gesprek, net als de andere betrokkenen. Aan hen om dan onderling verdere afspraken te maken.”

GEEN REVOLUTIE

NIEUWE DOMINICAANSE GEMEENSCHAP IN SINT-PAULUS OP DE RAILS

*“Het leven als gemeenschap staat voorop”, duidt Didier Croonenberghs de focus van de prille dominicaanse gemeenschap op de Veemarkt in Antwerpen. De jonge veertiger werd op 26 januari, feest van de beke-
ring van Paulus, aangesteld tot pastoor in de Sint-Pauluskerk. “Tegelijk is het een droom om in deze parochie in de voetsporen te mogen treden van onze dominicaanse voorgangers. Dat is een grote steun voor ons. Zo ook zijn de vele betrokken parochianen en vrijwilligers in deze parochie. Ongelofelijk hoe de Sint-Paulusparochie leeft.”*

Ilse Van Halst

De dominicaan uit Rixensart in Waals-Brabant neemt momenteel de tijd om de taal grondig te leren, ook al spreekt hij al een aardig mondje Nederlands, en om zijn parochianen te ontmoeten. In coronatijd is dat geen evidentie. Niet alleen werd Didier in september zelf geveld door het virus, het is tijdens deze pandemie niet makkelijk om zichtbaar te worden als gemeenschap en mensen nabij te zijn. “De voorbije maanden gaven ons extra tijd om de zwangerschap van de nieuwe gemeenschap goed uit te dragen. Ik ben een bezige bij, maar heb geen agenda. Alles draait om het woord van God. Om het prediken”,

vertelt hij met aanstekelijk enthousiasme. “Mijn geloof doordeesemt mijn leven. Ik wil de Blijde Boodschap verkondigen en anderen aansteken met de vreugde van het Evangelie. Prediken is dialogeren. Het is in contact treden met anderen, niet in de eerste plaats om hen te bekeren, maar om hen nabij te zijn, niet om zekerheden te brengen, maar om met hen vragen te stellen, kortom, om samen op zoek te gaan naar de zin van het leven.”

Een prediker vindt steeds nieuwe uitdagingen op zijn weg. Zo ook Didier. “Ik ervaar de ‘goddeloze’ cultuur van vandaag als een

fantastische uitdaging. De God waarin mensen vandaag niet meer geloven, is niet de God waarin ik als christen geloof. Ik geloof in de God van de Bijbel, de God van Jezus, terwijl heel wat mensen een eerder filosofische kijk op God hebben. Ze zien God als iemand die ingrijpt in hun leven. Ze grijpen naar God als verklaring voor problemen en onheil in de wereld. Ze creëren een vals beeld van God, net om Hem weg te kunnen duwen. Natuurlijk is God aanwezig in ons leven, maar op een andere manier. Het is aan ons om ons leven te leven. Daarom hecht ik eraan om mensen te ontmoeten. Sommigen werpen wel eens op: ‘Maar ik geloof niet in God ...’ Geen betere opener om een gesprek aan te knopen.”

Ook het dominicaanse project in Sint-Paulus is zo'n uitdaging op Didiers pad. Twaalf jaar woonde en werkte hij in de dominicanen-gemeenschap in Luik, nu wordt hij naar Antwerpen gezonden en mag hij herbeginnen. “Dat er steeds nieuwe uitdagingen op onze weg komen, is normaal. We zijn geen monniken, maar predikheren. Het is inherent aan onze missie om rond te trekken en overal de

Een van de vijf broeders van de dominicaanse gemeenschap is Francis Akkara, 30 jaar, uit India. Hij werd in 2018 tot priester gewijd. Zijn komst naar België anderhalf jaar geleden beleefde hij als een cultuurshock. “Het is de eerste keer dat ik naar het buitenland trek”, vertelt hij. „De cultuur en levensstijl hier verschillen sterk van die in mijn land. Me aanpassen is een hele uitdaging, net zoals de taal aanleren. Dat was een zware noot om te kraken. Ik geloof in wat een begeleidend priester zei: ‘Waar we ook gepland worden, het is aan ons om te bloeien en om een bloem te zijn die vreugde schenkt aan eenieder die haar ziet.’ Ik weet dat dat niet op één dag of in één week lukt, maar wel langzaam maar zeker – zoals mijn medebroeders me op het hart drukken. Dat is zeker waar in mijn geval. De uitdaging bestaat erin ruimte te maken voor God in deze samenleving, zodat Hij zijn werk kan doen.”

➤ Francis Akkara.

© Dominicaanse gemeenschap

© Dominicaanse gemeenschap

> Didier Croonenberghs.

> De dominicaanse gemeenschap in Antwerpen.

Blijde Boodschap te verkondigen.” Hij erkent: “Natuurlijk brengt een gemeenschap steeds een zekere vorm van stabiliteit mee, maar je moet blijven openstaan voor nieuwe projecten. En ja, we hebben al kloosters gesloten en zullen er nog moeten sluiten in de toekomst, maar de voorbije twintig jaar hebben we in België ook vier nieuwe kloosters opgericht. Het is belangrijk om jezelf steeds opnieuw uit te vinden en iets nieuws te creëren omdat het getuigt van levenskracht en veerkracht. Omdat het hoop in zich draagt voor de toekomst. Het is leven en sterven, om daarna te herrijzen.”

De nieuwe gemeenschap kleurt internationaal met twee broeders uit India, één uit Congo, één Vlaming en één Waal. Later sluiten nog twee broeders aan. Ook dat is een uitdaging maar broederschap is universeel, ondervond Didier zelf op bezoek in gemeenschappen in andere landen. “We mogen dan uit alle uithoeken van de wereld komen, we delen een dominicaanse traditie. Die gemeenschappelijke noemer verbindt ons ondanks al onze verschillen. De mix van verschillende culturen en achtergronden in de bedding van de dominicaanse spiritualiteit ervaar ik als een enorme verrijking.”

Als voormalig overste van de gemeenschap in Luik weet hij als geen ander dat gemeenschap vormen tijd vraagt. “Het zit ‘m niet in het doen, maar in het zijn”, legt Didier uit. “We zijn niet-essentiële dienaars, zoals de parabel zegt. Natuurlijk is het nodig om projecten uit te werken, maar eerst komt het erop aan vreugde te vinden in het samen leven als broeders. Vanuit die vreugde kunnen we getuigen en prediken.” Hij vervolgt: “Gemeenschapsvorming is het fundament

van dit project. Als broeders leven we samen, bidden we samen en vieren we samen. Voor het overige zullen we flexibel inspelen op de noden die zich aandienen in de pastoraal hier, in de rand van de stad, geheel in dienst van de lokale kerkgemeenschap. De mogelijkheden zijn legio: vorming, catechese, havenpastoraal, universiteitspastoraal, armoedewerking ... Een gemeenschap mag niet enkel één doel nastreven, maar moet veelzijdig zijn. Zo is ze een verrijking voor de omgeving en voor zichzelf.”

Als pastoor en als overste wil Didier zijn taak opnemen in samengedragen verantwoordelijkheid. “Als pastoor leef ik in onze gemeenschap. In feite is het de hele gemeenschap die pastoor zal zijn in Sint-Paulus. De parochie zal alle broeders van onze gemeenschap ontmoeten”, verduidelijkt hij. “Onze uitdaging bestaat erin de parochie van Sint-Paulus vooruit te helpen, zonder klerikaal te zijn. Ik wil een evenwicht nastreven tussen wat de parochianen verlangen en waarden, en wat wij, dominicanen, willen verwezenlijken. Met het oog op een wederzijdse verrijking. Dat veronderstelt dat we aandacht hebben voor wat er beleefd en georganiseerd wordt in Sint-Paulus, een centrum van liturgie en spiritualiteit, muziek en cultuur met internationale uitstraling. Tegelijk vraagt het openheid en vertrouwen van de geloofsgemeenschap. Niets is triester dan de uitspraak: ‘We deden het altijd zo. En blijven dat zo doen.’ Bij mijn aankomst merkte iemand op dat onze grootste uitdaging erin bestaat jongeren aan te trekken. Wel, dan moet je verandering durven te brengen, in overleg weliswaar, zonder een revolutie te creëren.”

Nieuw project met oude roots

Met het opschorten van kerkelijke vieringen wegens corona merkte je het mogelijk nog niet, maar na 170 jaar afwezigheid zijn de dominicanen op uitnodiging van mgr. Johan Bonny terug present in Sint-Paulus in Antwerpen. Sinds begin september bouwen ze een internationale gemeenschap uit in dienst van de Sint-Paulusparochie, waar de predikheren eeuwenlang een belangrijke rol speelden. “Het is aan de gemeenschap om een eigen project te ontwikkelen in de lijn van de dominicaanse spiritualiteit en in missionair perspectief”, duidt onze bisschop het nieuwe project.

Het kapittel van de Belgische provincie van dominicanen – sinds 2019 vormen de dominicanen van Vlaanderen en Zuid-België één provincie – ging maar wat graag in op zijn vraag. “Nu kunnen we een tweede dominicaanse gemeenschap uitbouwen in Vlaanderen naast ons klooster in Leuven”, aldus provinciaal Philippe Cochinaux. “Onze eerste opdracht bestaat erin de dominicaanse spiritualiteit te beleven, gemeenschap te vormen en biddend aanwezig te zijn. Onze corebusiness is de predikatie. We willen de Blijde Boodschap uitdragen omdat we ervan overtuigd zijn dat God mensen vandaag nog wel degelijk iets te zeggen heeft.”

Bart Paepen, tot voor kort interimpastoor in de Sint-Pauluskerk, onthaalt het initiatief met vreugde: “De broeders zijn getalenteerde mannen die, ook al zijn sommigen nog jong, stevig in hun schoenen staan. Het mag duidelijk zijn. Dit project wil in Vlaanderen een missionaire kracht ontwikkelen. Ik ervaar dat op deze historische plek gebouwd kan worden aan een Kerk zoals die in de toekomst in onze samenleving kan functioneren.”

LABO VAN DIALOOG

NIEUW DIRECTORIUM VOOR DE CATECHESE

Midden in de coronacrisis, op 25 juni 2020, stelden mgr. Fisichella en mgr. Tebartz-Van Elst met grote vreugde in Rome het nieuwe 'Directorium voor de Catechese' voor. Als voorzitter en referent-lid voor catechese binnen de Pauselijke Raad voor de Bevordering van de Nieuwe Evangelisatie waren ze rechtstreeks betrokken bij de totstandkoming van de nieuwe richtlijn, 23 jaar na het verschijnen van het 'Algemeen Directorium voor de Catechese' van 1997. Ook in ons bisdom kan deze verfrissende tekst verscheidene aspecten van catechese en catechesewerkingen extra voeding en zuurstof geven.

Bart Willemen

Hoewel er momenteel nog geen Nederlandse vertaling beschikbaar is, kwam het nieuwe *Directorium* reeds op meerdere fora ter sprake. Ook in ons bisdom gaat het niet onopgemerkt voorbij. Op een diocesane vormingsavond in februari kregen de teamleden verkondiging en catechese van de pastorale eenheden tekst en uitleg bij de nieuwe richtlijn en wisselden ze met elkaar van gedachten over de inhoud.

Het nieuwe *Directorium* is een duidelijk signaal vanwege de leiding van de Kerk dat ze zich volledig achter de zogenaamde 'missionaire wending' in de catechese schaarde. Op basis van zijn of haar doopsel is elk lid van de geloofsgemeenschap mee geroepen om te blijven groeien in geloof als leerling en om zijn of haar rol op te nemen in het begeleiden van 'nieuwkomers bij de bron'. Op heel wat plekken in Europa is het begin van de verschuiving van een visie op catechese als 'les' naar een visie op catechese als initiatie en inwijding in de geloofsgemeenschap reeds lang ingezet. In ons land spraken de Belgische bisschoppen zich al in 2006 voor deze visie op catechese uit, in hun brochure *Volwassen worden in geloof*. Dat betekent evenwel niet dat die visie inmiddels in elke geloofsgemeenschap en catechesewerking ingang heeft gevonden of ingeburgerd is. Het nieuwe *Directorium* hangt nog uitdrukkelijker dan de vorige versie deze visie op catechese aan,

temeer omdat onze digitale context en beeldcultuur hiertoe veel mogelijkheden aanreiken. Catechese kan werkelijk een "authentiek laboratorium van dialoog" zijn (nr. 54).

Terecht ziet mgr. Tebartz-Van Elst nog twee belangrijke gebeurtenissen sinds het *Directorium* van 1997 verscheen: de oprichting van de Pauselijke Raad ter Bevordering van de Nieuwe Evangelisatie in 2010 door emeritus paus Benedictus XVI (waaronder catechese voortaan als bevoegdheid ressorteert) en de synode over 'nieuwe evangelisatie' die uitmondde in de exhortatie *Evangelii gaudium* van paus Franciscus. Behalve Johannes Paulus II, die opriep tot deze 'nieuwe evangelisatie' en onder wiens pontificaat het *Directorium* van 1997 verscheen, hebben bijgevolg ook zijn twee opvolgers Benedictus en Franciscus hun stempel gedrukt op de nieuwe versie van het *Directorium*.

De invloed van andere exhortaties en van de encycliek *Laudato Si'* van paus Franciscus is evenzeer onmiskenbaar aanwezig in deze nieuwe versie. Dat merk je aan de vele citaten. Dat een te strikte opdeling en onderscheid tussen de termen 'eerste verkondiging', 'evangelisatie' en 'catechese' in onze tijd en context misschien niet meer wenselijk en haalbaar zijn, zoals Franciscus reeds aanhaalde in *Evangelii gaudium*, is bijvoorbeeld een rode draad in

het nieuwe *Directorium* (nr. 56). Wanneer eindigt de eerste verkondiging en begint de catechese? Het komt erop aan "het leven van Jezus Christus aan te bieden", zoals paus Franciscus in *Evangelii gaudium* schrijft.

Tot dat laatste is elke gedoopte geroepen vanuit zijn of haar eigen achtergrond, kennis en talenten. Het nieuwe *Directorium* schenkt daarbij veel aandacht aan de vorming van mensen die betrokken zijn bij een catechesewerking evenals aan catechisten die werken met ouders, gezinnen en verloofden, en staat ook stil bij de verschillende mogelijkheden van aanpak en pedagogie naargelang de doelgroep. Kortom, het nieuwe *Directorium* blijkt een handig werk-instrument voor de komende jaren.

Op 4 mei om 20 uur kan elke geïnteresseerde inschrijven voor een digitale vorming over het nieuwe *Directorium voor de Catechese*. Informatie via CCV Antwerpen. Surf naar de website van CCV Antwerpen via de website van ons bisdom www.bisdomentwerpen.be, klik op vorming en op CCV. Heb je de avond gemist en ben je toch geïnteresseerd? Herbekijk de vorming via bovengenoemde website van CCV Antwerpen.

“IK BEN HEEL AANSPREEKBAAR”

EEN NIEUWE WOORDVOERDER VOOR ONS BISDOM

© Ilse Van Halst

Nathalie Milio begroet me met een brede glimlach. “Ik hou eraan om iedereen open en aanspreekbaar tegemoet te treden en ben oprecht geïnteresseerd in mensen en hun drijfveren”, zegt Nathalie. Sinds 1 maart is ze aan de slag als woordvoerder van mgr. Johan Bonny en verantwoordelijke voor de communicatie van ons bisdom. Ze verwijst naar de Frans-joodse filosoof Emmanuel Levinas: “Ik ervaar het gelaat van de ander steeds als een appel. De manier waarop je op dat appel ingaat, is een kans om het goddelijke te ervaren. Dat appel loopt trouwens als een rode draad door de Bijbel.”

Ilse Van Halst

Nathalie (38) is een rasechte Antwerpse. Ze studeerde af in de Romaanse taal- en letterkunde (Frans-Spaans), en deed er gretig naar kennis Italiaans, communicatiewetenschappen en journalistiek bij. Koken is een van haar passies, net als lopen, zwemmen en tango dansen. Cultuur inspireert haar, reizen verruimt haar perspectief. Met stip op haar lijstje bezienswaardigheden staat religieus erfgoed, als een vorm van geloofsbeleving. Ook in het beluisteren van muziek – van het *Stabat Mater* tot liedjes van dEUS – komt ze God op het spoor.

Tot voor kort was Nathalie aan de slag op het kabinet van provinciegouverneur Cathy Berx. “Religie in het algemeen en Kerk in het bijzonder zijn me steeds blijven boeien en inspireren”, duidt ze haar komst naar het bisdom. “In Sint-Ludgardis Antwerpen, waar ik schoolliep, was er in de lessen godsdienst veel aandacht voor andere religies. Ik leerde er cultuurbewust en tegelijk maatschappijkritisch te denken en ontwikkelde er een ruime blik op de wereld.”

Haar geloof beleeft ze als een persoonlijke zoektocht. “Ik ervaar tekenen van het goddelijke in de ‘alledaagse gewonigheid’, zoals

Dirk De Wachter zegt. Het zijn kleine rituelen die je leven kleuren, normeren en zin geven. Als romaniste verwijst ik in dit verband graag naar ‘le sacré des gestes simples’ van Marguerite Yourcenar.”

Hoe kijkt ze naar haar nieuwe opdracht? “De Kerk wordt gevraagd missionair te zijn. Naar buiten te komen. Dat kan ze maar naar behoren als er een goede, ook – onder meer tijdens corona ontdekte – digitale, communicatiestrategie uitgetekend wordt”, meent Nathalie. “Ik wil ons bisdom meer in de kijker zetten door nieuwe en bestaande acties en projecten onder de aandacht van de media te brengen. Ook op sociale media wil ik sterk inzetten.” Dat de Kerk een moeilijke relatie heeft met communicatie, beseft ze en daaraan wil ze verhelpen. “Niets is zo erg als ‘geen commentaar’ of stilte, zelfs in crisissituaties. Juist dan moet je wél communiceren. Het is eigen aan crisiscommunicatie dat journalisten een spervuur van vragen op je afvuren, terwijl je je vaak zelf nog eerst moet informeren. Toch moet je net dan aanspreekbaar zijn. De eerste beeldvorming is cruciaal. Proactieve communicatie is daarom essentieel.” Ook op interne communicatie wil ze sterk inzetten,

want dat wordt al te vaak onderschat in een organisatie, meent ze. “Je medewerkers zijn je eerste enthousiaste ambassadeurs. Het komt er dus op aan hen eerst op de hoogte te houden van wat er reilt en zeilt in eigen huis, zodat ze dat niet via de pers hoeven te vernemen.” En dan heeft ze het niet enkel over het bisschopshuis, waar haar kantoor is. “Ik hecht er veel belang aan dat de boodschap ook doorsijpelt bij wie verderaf aan de slag is, tot in de lokale parochies.”

Dat religie en Kerk nog te weinig aan bod komen in het publieke debat betreurt ze. Ze wil er werk van maken om van de stem van de Kerk terug een gewaardeerde speler te maken in het maatschappelijke debat door meer aandacht te vragen voor thema’s en waarden waar de Kerk de vinger aan de pols houdt, zoals solidariteit, verdraagzaamheid, ethische standpunten. “In deze uitzonderlijke tijden kan de Kerk een positieve boodschap brengen over naastenliefde, innerlijkheid enzovoort”, vervolgt ze. “De deskundigheid heeft de Kerk in huis, alleen kunnen bepaalde standpunten nog iets wereldser worden vertaald.”

Luidop bedenkt ze: “Na virologen, epidemiologen en allerhande experts worden sinds kort motivatiepsychologen en gezondheidsexperts betrokken bij de aanpak van de coronacrisis, maar waar is de Kerk? Waarom is er geen rol voor de erediensten weggelegd? Tegelijk maakt deze crisis net duidelijk hoe belangrijk die christelijke waarden zijn. Mensen zijn eenzaam, ze hebben nood aan menselijke en gelovige contacten.” Overtuigd besluit ze: “Kijk naar de ravage die covid momenteel aanricht in ons leven en samenleven. De Kerk moet dit momentum grijpen, er lessen uit trekken en van daaruit een positief verhaal brengen.”

© Mark Walker

© www.moines-tibhirne.org

► In de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal werd op 8 december 2018 een dankviering opgedragen voor de zaligverklaring van witte pater Charles Deckers.

*Dialog, ontmoeting, vriendschap, respect, verbondenheid en vertrouwen kenmerken het leven van Charles Deckers (1924-1994). Dat besluiten de deelnemers aan een Zoomsessie die het vicariaat Antwerpen in samenwerking met het CCV eind 2020 organiseerde bij de tweede verjaardag van de zaligverklaring van de Martelaren van Algerije. Op 8 mei 2021 organiseert het vicariaat Antwerpen in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal een inspirerende dag van dialoog tussen christenen en moslims, om samen **in het voetspoor van Charles Deckers te werken aan vriendschap en vrede tussen onze godsdiensten.***

Marc Philips

Charles Deckers uit Zandhoven is een van de negentien Martelaren van Algerije die op 8 december 2018 zalig werden verklaard. Ze worden jaarlijks in hun bisdom van herkomst herdacht op 8 mei, de geboortedatum van een van hen, mgr. Pierre Clavier, bisschop van Oran. Charles Deckers werd vermoord in Tizi-Ouzou in Algerije op 27 december 1994, de dag na zijn zeventigste verjaardag. Twee weken voordien nam de missionaris van Afrika een Belgische bezoeker in vertrouwen: "Ik weet dat mijn activiteiten mijn leven in gevaar brengen. Maar ... mijn roeping ligt hier. Ik blijf hier."

"Vooraleer in contact te treden met degene naar wie men gezonden is, moet men zijn cultuur kennen, zijn gewoontes, zijn manier van leven. Pas dan kan men een echte dialoog beginnen. De moslimcultuur brengt ons veel bij en in de mate dat ons christelijke leven betekenisvol is, zijn we in staat vele vooroordelen te laten vallen." Dat was het adagio van Charles Deckers. "De actuele wereld in het algemeen, en de religieuze culturen in het bijzonder, kunnen niet ontsnappen aan de noodzaak van de dialoog om een harmonieus samenleven te verzekeren", benadrukte hij (19 juni 1994). Op velen maakte Charles' levenswijze en persoonlijkheid indruk. "Talrijk en verschillend zijn de mensen die diep getekend werden door zijn apostolisch dynamisme, zijn

naasteliefde zonder grenzen en de diepte van zijn geloof", sprak mgr. Teissier, aartsbisschop van Algiers, tijdens een eucharistieviering op 1 januari 1995, daags na de begrafenis van Charles. Enkele dagen later vatte Simon Deckers tijdens de herdenkingsviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen de kern van Charles' leven samen: "Mijn broer trachtte niet te overtuigen door woorden. Hij wilde in eenvoudige daden getuige zijn van de liefde voor God en voor de naaste."

Reeds op 8 mei 2020 plande het vicariaat Antwerpen een brede waaier aan activiteiten ter nagedachtenis van de zalige Charles Deckers. Corona herleidde dat toen tot een gestreamde eucharistieviering en een toast van mgr. Johan Bonny ter afsluiting van zijn dagelijks gestreamde gebedsmoment tijdens de coronalockdown. "Wie weet, drinkt de zalige Charles Deckers hierboven in de hemel

een glas met ons mee ...? Hij was ook van Antwerpen. Dat vriendschap en vrede mogen groeien in het hart van alle kinderen van Abraham. Gezondheid", wenste onze bisschop.

Op 8 mei eerstkomend doet het vicariaat Antwerpen een nieuwe poging om Charles' nagedachtenis te eren met een inspirerende ontmoetingsdag tussen christenen en moslims. Vrijwilligers uit een aantal PKG's en vertegenwoordigers uit verscheidene Antwerpse moslimgemeenschappen verzorgen workshops over thema's die Charles' leven en inzet kenmerkten: ontmoeting en dialoog – eenvoud in daden – de keuze voor de uitgestotenen – geworteld in het geloof – zending – gebed. Op deze manier hoopt het vicariaat in het spoor van Charles Deckers de dialoog tussen christenen en moslims te bevorderen met respect voor elkaars eigenheid.

- 'Vriendschap en vrede in het spoor van de zalige Charles Deckers' op 8 mei van 10 tot 17 uur in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen. Actuele info volgt in april op www.bisdomantwerpen.be.
- Geïnteresseerden kunnen kennismaken met Charles Deckers en zijn levensvisie via de documentaire *Pater Charles Deckers (1924-1994), witte pater, missionaris in Algerije* (productie: Yvan Deckers). Te bekijken via YouTube, (zoekterm: Charles Deckers (Nederlandse versie)).

ESTAFETTE

EEN MEDEWERKER UIT DE KERK AAN HET WOORD

Matthias Baeyens (30), afkomstig uit Ukkel, bespeelt de toetsen in de vieringen in de pastorale eenheid De Heilige Apostelen (Balen-Mol) en begeleidt het uitrollen van de kerkbeleidsplannen.

“Wat was er eerst, de kip of het ei? Aan Matthias Baeyens klinkt onze vraag ietwat anders: Wat was er eerst, de muziek of de Kerk? “Beide”, is zijn beknopte antwoord. “De passie voor muziek is aangeboren”, denkt hij. “Ik begon met privélessen omdat ik te jong was voor de muziekschool.” En hij hoorde van zijn eerste pianolerares dat hij een eigen muzikaal notatiesysteem had ontwikkeld, nog voor hij kon schrijven. Matthias werd ondertussen organist en trok naar het Lemmensinstituut, waar hij ook fuga en compositie studeerde.

Gebeten

De liefde voor de Kerk kwam er helemaal tijdens en na zijn eerste communie. Hij werd in de kerk gebeten door de klanken van het orgel. En vanaf zijn veertiende heeft hij de orgelbank niet meer verlaten. Hij ging aan de slag als organist in verschillende kerken en bij de zwartzusters van Halle in het Pajottenland, waar hij opgroeide. Hij werd van hot naar her gereden, op latere leeftijd reed hij zelf van Scherpenheuvel tot Halle. Overal waar hij komt, loopt hij de kerk binnen, voor het gebouw én voor het orgel. “Als kerkorganist stel je je kunde en de muziek ten dienste van de liturgie en van de gemeenschap die daar samenkomt”, legt Matthias uit. “Op die manier is de Kerk mijn leefruimte geworden.”

Sinds enkele maanden woont hij in Mol, waar hij in de pastorale eenheid De Heilige Apostelen cantor-organist is in de verschillende parochies. Daar bespeelt hij de toetsen in alle soorten vieringen, gaande van weekendvieringen, over huwelijken en Taizévieringen tot

binnenkort vespervieringen. Het is een deeltijdse job die hij combineert met een basisopleiding aan het Hoger Instituut voor Godsdienstwetenschappen en met een halftijdse functie in het vicariaat Kempen. Samen met collega's Johan en Dries staat hij daar in voor de begeleiding van de kerkenbeleidsplannen. Verder ligt de ondersteuning van de werkgroep van Attent die inzet op migratie en diversiteit op zijn takenbord. Het zijn twee verschillende taken, maar dat maakt het voor Matthias juist boeiend: “Zo blijf je de veelzijdigheid van de kerkgemeenschap zien.”

› Matthias Baeyens.

De diverse Kerk leerde hij ook in Brussel kennen, waar hij voordien werkzaam was als intendant voor de pastorale eenheid

Emmaüs in Sint-Jans-Molenbeek. “Het is een parochie met tientallen nationaliteiten, en ik was daar het aanspreekpunt”, vertelt hij. “We organiseerden werkgroepen, een jongerenwerking en een werking voor de ouders, opvang en voedselbedeling. Ik leerde er vooral uit de praktijk en de verhalen van mensen.” Voor Matthias staat het vast dat we deze weg verder moeten verkennen. Hoe? Dat wil hij zelf ook nog verder onderzoeken. Daartoe werkt hij samen met Orbit vzw.

Glazen stolp

In de ogen van Matthias kan de Kerk best onthaland, actief en betrokken zijn. Hij beseft wel dat de coronamaatregelen dat niet evident maken. Hijzelf voelt zich alvast vriendelijk onthaald in Mol en omstreken. Of hij dromen heeft voor de Kerk in de Kempen? Voor hem is het allemaal nog nieuw, maar toch: “Dat we met de beperkte middelen onze boodschap kunnen blijven brengen. Een boodschap van liefde, aanwezigheid en dienstbaarheid, van de vreugde van het Evangelie. Daar zouden we toch allemaal beter van kunnen worden”, zegt hij vastberaden. Hij leeft van de hoop dat we verbondenheid kunnen cultiveren, over de grenzen van leeftijden en nationaliteiten heen. “We zijn dan wel met minder,” bedenkt hij, “maar degenen die blijven en de nieuwkomers zijn misschien wel gemotiveerder. We mogen niet onder een glazen stolp kruipen, maar kunnen beter kiemen van hoop uitzaaien.” En dat kan natuurlijk door muziek, én door menselijk contact.

Lea Verstricht

DE KIOSK

MEDEDELINGEN

AANWERVING EIGEN DIENSTEN

Greetje **Claessens** werd per 1 januari 2021 aangeworven als financieel administratief medewerker binnen het diocesaan econoomaat.

ZENDING

Sofie **Poffyn** werd per 1 december 2020 gezonden als pastoraal werkster en bevestigd in haar functie als parochieassistente in de parochies van de pastorale eenheid Sint-Franciscus (Hoogstraten, Rijkevorsel). Daarnaast werd ze benoemd tot teamlid en als verantwoordelijke voor de verkondiging en de catechese in deze pastorale eenheid, voor een periode tot 30 november 2026.

BENOEMINGEN

Michel **Brasseur**, priester van ons bisdom, werd per 1 september 2020 herbenoemd tot adjunct van de bisschoppelijk vicaris voor gezinspastoraal en jongerenpastoraal, voor een termijn van zes jaar. Hij behoudt zijn overige functies.

Jacques **Jacky Caroen**, priester van ons bisdom, werd per 1 september 2020 herbenoemd tot diocesaan verantwoordelijke voor de fidei donum-priesters, en dat tot 12 mei 2022.

David Raj **Chinnappan**, Herald of Good News, voorheen parochievicaris in de pastorale eenheid Zacheüs (Kasterlee, Lille), werd per 1 februari 2021 benoemd tot lid van de priesterequipe, teamlid en verantwoordelijke voor de diaconie en de solidariteit in deze pastorale eenheid, voor een periode van zes jaar.

Didier **Croonenberghs**, dominicaan, werd per 25 januari 2021 benoemd tot pastoor in de parochie Antwerpen, Sint-Paulus, voor een periode van zes jaar.

Donatienne **de Borman**, pastoraal werkster van ons bisdom, werd per 1 januari 2021 benoemd tot vertegenwoordiger van de katholieke eredienst in de Strafinrichting van Wortel, in de pastorale eenheid Sint-Franciscus, voor een periode van zes jaar.

Bernard **De Preter**, priester van ons bisdom, werd per 1 januari 2020 benoemd tot lid van de priesterequipe en tot lid van het team in de pastorale eenheid Onze-Lieve-Vrouw (Essen, Kalmthout), voor een periode van zes jaar.

George **Fleere**, diaken van ons bisdom, werd per 1 januari 2021 benoemd tot stafmedewerker voor de pastores in de gezondheidszorg, ressorterend onder het vicariaat Diocesane Diensten, voor een periode van zes jaar. Hij behoudt zijn overige functies.

Jasper **Hermans**, pastoraal werker in opleiding, werd per 1 februari 2021 benoemd tot jongerenpastor in de pastorale eenheid Heilige Augustinus (Dessel, Mol (Postel), Retie) en tot jongerenpastor en parochieassistent in de pastorale eenheid Zacheüs (Kasterlee, Lille) voor een periode van twee jaar.

Jean-Marie **Houben**, diaken van ons bisdom, werd per 1 januari 2021 benoemd tot verantwoordelijke voor de Diocesane Commissie voor het Permanent Diaconaat, voor een periode van zes jaar. Hij behoudt zijn overige functies.

Emmanuel **Ikeobi**, priester van het aartsbisdom Onitsha (Nigeria), werd per 1 januari 2021 benoemd tot stafmedewerker binnen het vicariaat Antwerpen, voor een periode van zes jaar. Hij behoudt zijn overige functies.

Kryspin **Przemyslaw**, minderbroeder-kapucijn, werd per 1 december 2020 benoemd tot verantwoordelijk pastor voor de Poolse Gemeenschap in het bisdom Antwerpen, voor een periode van zes jaar.

Abiraham **Rayappan**, Herald of Good News, voorheen parochievicaris in de pastorale eenheid Heiligen Jacobus & Antonius (Brasschaat, Ekeren (Mariaburg), Kapellen) en lid van de priesterequipe in de pastorale eenheid Onze-Lieve-Vrouw (Essen, Kalmthout), werd per 1 januari 2020 benoemd tot moderator van de priesterequipe in de pastorale eenheid Onze-Lieve-Vrouw,

voor een periode tot 31 augustus 2024. Hij behoudt zijn overige functies.

Paul **Renders**, pastoraal werker van ons bisdom, werd per 1 september 2020 herbenoemd tot halftijds stafmedewerker bij het vicariaat Diocesane Diensten, voor een periode van zes jaar.

Maria **Rieberghe**s werd per 1 februari 2021 benoemd tot teamlid in de pastorale eenheid Don Bosco (Baarle-Hertog, Beerse, Merksplas, Vosselaar) en als verantwoordelijke voor de verkondiging en de catechese in deze pastorale eenheid, voor een periode van zes jaar.

Lieven **Snyers**, priester van ons bisdom, werd per 1 februari 2021 benoemd tot moderator van de priesterequipe in de pastorale eenheid Zacheüs (Kasterlee, Lille), voor een periode van zes jaar. Hij behoudt zijn overige functies.

Stefan **Willems**, teamlid in de pastorale eenheid Heilige Martha en Maria (Malle, Zoersel) werd per 1 februari 2021 tevens benoemd tot verantwoordelijke voor de verkondiging en de catechese in deze pastorale eenheid, voor een periode tot 31 augustus 2025.

OVERLIJDEN

Paul **Vanluffelen**, salesiaan van Don Bosco, overleed in Malaga (Spanje). Hij werd geboren op 25 maart 1953 in Hoogstraten en priester gewijd in Rome (Italië) op 25 maart 1986. Hij was in ons bisdom actief van 2005 tot 2006 en van 2013 tot 2017.

Josephus **Jos Hendrickx**, priester van ons bisdom, overleed in Antwerpen op 15 december 2020. Hij was onder meer actief als onderpastoor in Antwerpen, Sint-Willibrordus; verantwoordelijke voor het vormingswerk Regina Pacis in Schilde, directeur in het Centrum voor psychosociale revalidatie Tsedek in Antwerpen-Ekeren en pastoor in Antwerpen, Heilig Hart. Hij werd geboren op 22 september 1934 in Borgerhout en priester gewijd in Mechelen op 12 juli 1959.

› Een toevallige ontdekking of goddelijke ingeving? Het is in elk geval een handige keukentip van ons redactielid Steven Deschamphelaere. Heb je cake gebakken en enkele eiwitten op overschot? Of een blik kokosmelk geopend en je had maar de helft nodig? Wil je een halve slanke banaan vers houden om in je muesli te snijden de volgende ochtend? En had je niet de hele oranje lieverd nodig in je pompoenrisotto? Je houdt het vers met foodhuggies. Ook het dekseltje van de noveenkaarsen van het Licht van Betlehem kun je zo gebruiken. Of hoe je ecologisch aan de slag kan met 'Handelingen' ...

STOPZETTINGEN

Omwillen van het bereiken van de leeftijdsgrens van tachtig jaar werd de benoeming van Jozef **Jos Bonroy**, priester van ons bisdom, als lid van het consultorencollege beëindigd per 10 mei 2020.

Marc **De Maeseneer** nam per 31 januari 2021 ontslag als verantwoordelijke voor de verkondiging en de catechese in de pastorale eenheid Heilige Martha en Maria (Malle, Zoersel). Hij behoudt zijn overige functies.

Dieudonné **Dieu Kampen** nam per 21 december 2020 ontslag als verantwoordelijke financieel en materieel beheer in de pastorale eenheid Heilige Veronica (Borsbeek, Schilde, Schoten, Wijnegem, Wommelgem) en als lid van dat team.

De benoeming van Jan **Keersmaekers**, diaken van ons bisdom, als medeverantwoordelijke voor de vorming en begeleiding van de beginnende kandidaat-diakengroep, werd beëindigd per 31 december 2020. Hij behoudt zijn overige functies.

Jan **Kempeneers** nam per 3 mei 2020 ontslag als lid van het team in de pastorale eenheid Elia (Brecht, Wuustwezel).

Bart **Paepen**, priester van ons bisdom, nam per 25 januari 2021 ontslag als administrator in de parochie Antwerpen, Sint-Paulus. Hij behoudt zijn overige functies.

Omwillen van het bereiken van de leeftijdsgrens van tachtig jaar werd de benoeming van Andreas **André Torfs**, diaken van ons bisdom, als diaken in de pastorale eenheid Heilige Thomas (Grobendonk, Herentals, Herenthout, Olen, Vorselaar) beëindigd per 1 maart 2020.

Walther **Van Aerschot** nam ontslag als verantwoordelijke voor de diaconie en solidariteit in de pastorale eenheid Heiligen Prisca en Aquila (Herselt-Hulshout-Westerlo) en als lid van dat team.

WIM SELDERSLAGHS WORDT VOORZITTER IJD JONGERENPASTORAAL VLAANDEREN

Sinds 1 januari is Wim Selderslaghs (51), bisschoppelijk vicaris voor het vicariaat Kempen, de nieuwe voorzitter van IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen. Hij volgt bisschoppelijk vicaris Joris Polfliet uit Gent op. Vicaris Wim werkte vanaf zijn priesterwijding in 1995 als jeugdpastor in twee dekenaten in het bisdom Antwerpen en werd later nationaal proost van Chirojeugd Vlaanderen. In 2009 werd hij benoemd tot bisschoppelijk vicaris voor de parochies, de diocesane jongerenpastoraal en de jeugdbewegingen in het bisdom Antwerpen. Dankzij zijn grote betrokkenheid bij jongeren op het terrein in zijn eerdere functies beschikt Wim over de competenties om de noden van jongeren en Kerk bij elkaar te brengen. Om zich voor te bereiden op zijn nieuwe taak hield hij een luisterronde bij de bisschoppen en de verantwoordelijken voor jongerenpastoraal van de Vlaamse bisdommen. Zijn taak als voorzitter ziet hij vooral in het werken aan verbinding tussen de regio's en alle betrokkenen. Met een 160-tal lokale jeugdgroepen en een gevarieerd aanbod aan activiteiten staan ze voor reuzekansen en uitdagingen.

VORMSELS NA DE ZOMER, COMMUNIES IN OVERLEG

Omdat nog steeds uiterste voorzichtigheid geboden is in de strijd tegen het coronavirus, beslisten de bisschoppen van de Vlaamse bisdommen van ons land en van het vicariaat Vlaams-Brabant om de vormselvieringen en eventueel de eerstecomunievieringen te verplaatsen naar september of oktober. Ons bisdom kiest ervoor om ook de communies te verplaatsen naar de herfst (zie hieronder), laat mgr. Johan Bonny weten in een brief aan alle medewerkers. Hij erkent dat dat geen gemakkelijke beslissing is en beseft dat het hard aankomt. "Moeilijk gaat ook, zegt het Vlaamse spreekwoord. Zo willen we in 2021 samen door deze coronacrisis stappen."

Wat betreft de vormsels wordt hetzelfde scenario gevolgd als vorig jaar:

- het vormsel in principe op zaterdag, zodat op zondag andere vieringen kunnen plaatsvinden,
- een vormsel zonder eucharistieviering,
- vormselvieringen van maximum 45 minuten, zodat waar nodig twee vieringen na elkaar kunnen plaatsvinden,
- een update van de tekst van de vormselviering van vorig jaar wordt nog verspreid.

Ook de eerste communies zullen in het bisdom Antwerpen plaatsvinden in september of oktober. Pastorale eenheden kunnen afspreken hoe en wanneer ze deze vieringen best organiseren. Ze kunnen meerdere vieringen voorzien met een kleinere groep eerstecomunicanten. Ze kunnen de eerste communie invoegen in de zondagsviering. Ze kunnen afspreken met de ouders over meerdere vieringen in een pastorale eenheid, zodat alle gezinnen hun agenda kunnen invullen.

Samen met de andere Vlaamse bisschoppen dankt onze bisschop de verantwoordelijken van de catechese voor alle inspanningen in deze moeilijke en uitdagende tijd. De bisschoppen vragen hun om de ingrijpende beslissing te helpen duiden van de verschuiving naar het najaar van de vormselvieringen en eventueel ook van de eerste communie, en om de komende maanden in contact te blijven met hun eerstecomunicanten of vormelingen.

Voor meer informatie kan je terecht bij je vicariaat of op www.bisdomantwerpen.be.

Omwillen van het bereiken van de leeftijdsgrens van tachtig jaar ging kanunnik Frans **Van Steenberghe**, priester van ons bisdom, per 25 januari 2021 met emeritaat als lid van het kapittel van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen.

De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn medewerkers van harte te danken.

LERENSLANG

TWAALF WERKEN VAN HET LICHT

© Vicariaat Kempen

Na een donker coronajaar kijken we meer dan ooit uit naar licht. In de dagen voor Kerstmis mochten we in ons bisdom het 'Licht van Betlehem' ontvangen. In de tempel van Jeruzalem noemt Simeon het kind Jezus "een licht dat een openbaring zal zijn voor de volkeren, en een glorie voor Uw volk Israël" (Lc 2, 29-32). Dat is het programma van de verkondiging in 'Handelingen'. We stippen twaalf werken van het universele en blijvende Licht van God aan.

David Godecharle

1. Schepping

"Laat er licht zijn!" Zo luidt het eerste woord van God in de Bijbel. Tevoren heerste er chaos, maar God "zag dat het licht goed (*tov*) was". Het Licht van de Oorsprong is daarmee een teken van Gods liefdevolle toewending naar de wereld en mensheid (Gen 1, 1-5).

2. Advent

Johannes de Doper wordt in de tweede zondag van de adventstijd getypeerd als "een stem die roept in de woestijn" (Jes 40, 3-5). Lucas voegt eraan toe: "alle mensen zullen de redding zien die van God komt" (Lc 3, 3-6). Johannes zal getuigen van het Licht, dat Jezus is (Joh 1, 6-8).

3. Kerstmis

Om de komst van Jezus te verbeelden, grijpt de evangelist Johannes terug naar het verhaal van de schepping. Jezus is het Woord van God. "Wat ontstaan was, had leven in hem, en het leven was het licht van de mensen." Jezus is "het ware licht, dat elke mens verlicht en in de wereld moest komen" (Joh 1, 1-5.9. Zie ook Jes 52, 7-10).

4. Epifanie

Dat de drie 'magiërs' uit het kerstverhaal van Matteüs (2, 1-23) de traditie zijn ingegaan als 'koningen' heeft te maken met de onderliggende tekst van Jes 60, 1-6 over het nieuwe Jeruzalem: "Sta op en schitter, want uw licht is gekomen, de glorie van de HEER komt over U.

[...] En volkeren komen naar uw licht, koningen naar de glans van uw dageraad [...] Alle bewoners komen uit Seba, met goud en wierook beladen, zij verkondigen de lof van de HEER."

5. Lichtmis

Simeon is een "vroom en rechtvaardig man", die "de vertroosting van Israël verwachtte" (Lc 2, 25). "Zoals een moeder haar kind troost", zo zal God Israël troosten, zegt Jes 66, 13. Zo intiem kan het Licht van God zijn.

6. Leven van Jezus

"Ik ben het licht van de wereld. Wie mij volgt, gaat zijn weg niet in de duisternis, maar zal het ware levenslicht bezitten" (Joh 8, 12). Licht is een relationeel begrip. Het gaat om leven en navolging.

7. Goede Vrijdag

Op het kruis "werd het donker in het hele land" en "doofde de zon uit" (Lc 23, 44-45). Toch weet Johannes van meet af aan: "Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis kon het niet aan" (Joh 1, 5). Op het kruis zal Jezus zijn "liefde betonen tot het uiterste" (Joh 13, 1).

8. Pasen

De tocht naar het Licht is prominent in de paaswake. De universele betekenis van Pasen ligt in de opdracht van de verrezen Jezus aan zijn leerlingen besloten: bekering verkondigen

"aan alle volken" (Lc 24, 47), en getuige zijn "tot het uiteinde van de aarde" (Hnd 1, 8).

9. Pinksteren I en II

Na de hemelvaart van Jezus ontvangen de leerlingen de beloofde 'kracht van boven'. Petrus duidt: "Voordat de dag van de Heer komt, de grote en stralende dag", zal God zijn "Geest uitgieten over alle mensen" (Hnd 2, 16-21; Joël 3, 1-5). Na zijn visioen en ontmoeting met de honderdman beseft Petrus dat "de Heilige Geest ook over de volkeren uitgegoten" wordt (Hnd 10, 45). Het 'pinkstert' meer dan eens in *Handelingen*.

10. Paulus

In Pisiidië formuleert Paulus zijn 'opdracht' van de verrezen Jezus: "Ik heb u opgesteld als een licht voor de volkeren, om tot heil te zijn tot het uiteinde van de aarde." In de tempel sprak Simeon dezelfde Jesaja-profeet (49, 3) uit over het kind Jezus. Jezus draagt zijn universele zending op Paulus over.

11. Bestemming

Ook in het slot van de Bijbel is er Licht, het Licht van de Bestemming. Het nieuwe Jeruzalem, de stad die God aan het einde van de tijd aan de mensheid zal schenken, "heeft het licht van zon en maan niet nodig, want de luister van God verlicht haar en haar lamp is het Lam" (Opb 21, 23). Het Licht als een teken van Gods universele liefde omspannt de hele Bijbel.

12. En wij?

Vandaag is het aan ons om het Licht van God en het Evangelie door te geven, of eerder: erin te zijn, leven en delen. In het Bijbelse spreken hoort daarbij een stevig appel om te "zien". Op het einde van *Handelingen* waarschuwt Lucas voor het "kijken en kijken, maar niet zien" (Hnd 28, 26-27). Zullen we het zien, het Licht van God, het Licht voor de wereld, het Licht in de ander?

DOORKIJK BEZINNING

> Barbara Mertens.

© Mertens

HET WONDER VAN DE GENEZING

“**“En meer wilden wij niet hebben”**
(Testament, 16).”

Vasten is eigenlijk brandend actueel. Als christenen worden we vandaag meer dan ooit opgeroepen om onze relaties met de schepping, de andere, God en onszelf te herstellen. De pauselijke encycliciek *Laudato Si'* windt er geen doekjes om. Terwijl de markt ons meetrokt in een wervelwind van aankopen en overbodige uitgaven, horen we de aarde en de arme kreunen. We zijn bezorgd over de toekomst van ons 'gemeenschappelijk huis'. Hoe kunnen we het tij keren en duurzaam gaan leven?

De praktijk van het vasten, als lichamelijke en geestelijke oefening, kan ons inspireren om een ommekeer te maken en een nieuwe richting in te slaan. Dat is ook wat Franciscus van Assisi deed toen hij ervoor koos een 'boetvaardig leven' te leiden. In een tijd van verandering, waarin handelaars zich snel verrijkten, was Franciscus gevoelig voor het lot van mensen in armoede en voor onze omgang met de schepping. Als zoon van een lakenhandelaar koos hij ervoor zich te onthouden van rijkdom en macht. Zo bevrijdde hij zich uit een beklemmend bestaan dat enkel op zichzelf gericht is.

Voor Franciscus was het helder: ook mensen in armoede hebben rechten. Op een dag passeerde Franciscus op de terugweg van Sienna naar Assisi een arme man die geen mantel had. Hoewel Franciscus zelf fysiek niet sterk was en zijn eigen mantel goed kon

gebruiken, gaf hij de zijne aan de man. Zijn medebroeder protesteerde, maar Franciscus was vastberaden: "Alles wat we bezitten, hebben we slechts te leen totdat we iemand tegenkomen die er meer nood aan heeft dan wijzelf. Ik wil geen dief zijn!" (Thomas van Celano. *Gedenkschrift van Franciscus. Daden en deugden*, in: *De oudste verhalen over Franciscus*, Haarlem, 2006, §87).

Alles wat we dankzij de schepping ontvangen aan voedsel en kleding, is een gave van God. Het komt de mens toe die er nood aan heeft, ongeacht of hij arm of rijk is. Wie meer neemt dan hij nodig heeft, is een dief volgens Franciscus. Hij neemt iets af van de behoeftige andere. Best een pittig uitgangspunt, zeker voor onze tijd.

Franciscus nodigt ons uit te onderzoeken wat echt noodzakelijk is. Wat hebben we nodig om te leven? Voor wie niets tekortkomt, krijgt die vraag een heel andere betekenis dan voor Clara en Franciscus die het leven van mensen in armoede deelden. Ze wisten wat gebrek was. Wat voor hen echt noodzakelijk was, waren de basisbehoeften: eten, drinken, kleding en beschutting. Als daar niet aan werd voldaan, was overleven onmogelijk. Als westerse mens in deze moderne maatschappij hebben we vermoedelijk meer nodig dan Franciscus en Clara in hun tijd. Toch dagen beiden ons uit armer te worden. De mens die altijd in overvloed leeft en zich niets meer kan

onthouden, verliest ook veel. Dat is wat de vasten ons elk jaar opnieuw leert. Wie zichzelf ontledigt door bijvoorbeeld minder voedsel op te nemen of het sociale mediagebruik te beperken, voelt hoe zijn aandacht meer naar binnen getrokken wordt. Het lichaam wordt uit zijn vertrouwde patronen getrokken en moet minder werken. De geest krijgt meer ruimte en wordt meer helder.

Wie zich leegmaakt, reinigt het lichaam en de ziel. Er ontstaat ruimte om opnieuw vervuld te geraken van iets. Waarmee willen we ons lichaam voeden? Waarnaar richten we onze geest? Voor wie opent zich ons hart? Vasten is een kans, telkens weer, tot het herstellen van onze relatie met onszelf, met de andere, met de behoeftige, met de schepping en met God. 'Boete' doen houdt ook herstel in, denk maar aan de vrouwen die de netten van vissersboten 'boetten' of herstelden.

Kunnen we opnieuw vervuld geraken van verwondering en dankbaarheid voor al het goede en het mooie dat ons omringt, om de schepping die ons zomaar wordt gegeven en ons allen toebehoort? Kunnen we terug wat armer worden, en met Franciscus en de broeders zeggen: "En meer wilden we niet hebben" (Test 16).

Barbara Mertens,
Tau – Franciscaanse spiritualiteit vandaag

GEEN ZOMER ZONDER KAMP

Nu de dagen opnieuw langer worden en de zon zich opnieuw wat meer laat zien, mogen we stilaan uitkijken naar de zomer. Pak je zonnebril en badhanddoek maar al in! Want voor je het weet, vertrekken we opnieuw op kamp!

© IJD

Vorig jaar stelde IJD Antwerpen niet één maar twee nieuwe zomer-kampen voor: het gezellige Zomerzin voor jongeren van elf tot zestien jaar, en het avontuurlijke Zomervuur voor geëngageerde jongeren van zestien tot drieëntwintig jaar. “Zo’n zomerkamp is de ideale start voor de zomer. Tijdens het jaar slaan verschillende begeleiders de handen in elkaar om in juli een fantastisch kamp voor jongeren op poten te zetten. Ondanks de pandemie en de bijhorende veiligheidsmaatregelen zijn we daar vorig jaar redelijk goed in geslaagd”, blikt Isaac tevreden terug. Vanuit IJD Antwerpen is hij verantwoordelijk voor Zomerzin.

Ruben (14 jaar), een van de deelnemers aan de eerste editie van Zomerzin vorig jaar, kijkt alvast uit naar de kampweek deze zomer. “Het was de beste week van de vakantie”, vertelt hij enthousiast. “Ik vond het superleuk omdat je met leeftijdsgenoten een week plezier kunt maken, maar ook op het spoor kunt komen van je innerlijke ik en tot rust kunt komen.” Ook **Mara** (15 jaar) schreef zich al opnieuw in. “Vorige zomer vertrok ik alleen, zonder vrienden, naar Zomerzin en kwam ik terug thuis met een heleboel nieuwe vrienden! Wanneer ik terugdenk aan Zomerzin, komen er allerlei leuke herinneringen naar boven”, klinkt het opgetogen. “Het kriebelt al om mijn vrienden op kamp terug te zien en samen opnieuw een onvergetelijke week te beleven. Tijdens Zomerzin doen we alles samen, van ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat. Daardoor vormden

we al snel een hechte groep. Tijdens de competitieve activiteiten ging het er soms hevig aan toe, maar dat was na het spel snel vergeten.” Niet alleen de activiteiten zijn Mara bijgebleven. Ook de stillere momenten wist ze te smaken. “Het bezinningsmoment ‘s avonds vond ik echt bijzonder. Alle jongeren die overdag superdruk waren, werden dan echt stil. Ik genoot echt van dat ingetogen moment, waarbij we terugblikten op de voorbije dag. Nadien ging ik steeds slapen met een gelukkig gevoel.” “Zomerzin is ook een ideaal kamp voor vormelingen en andere jongeren die op een actieve, speelse manier het geloof willen ontdekken”, legt Isaac uit. “Dit jaar slaan we onze tenten tijdens de eerste week van juli op in de bossen van het kapucijnenklooster in Meersel-Dreef. We maken ruimte voor rust en stilte, voor avontuur, plezier en heel wat actie. En misschien nemen we een kijkje in het klooster”, lacht Isaac.

De begeleiders van Zomervuur kijken dan weer uit naar de tweede week van juli. “Zo’n week waarin vriendschap en verbondenheid centraal staan, is bijzonder waardevol zowel voor jongeren als voor

© Eric Seghers

VORMELINGENDAG GOES DIGITAL!

Op 20 maart nodigt bisschop Johan Bonny alle vormelingen uit het bisdom Antwerpen uit op de jaarlijkse Vormelingendag. Op die dag worden de vormelingen samen ondergedompeld in de vreugde van

het geloof en ontdekken ze met hun gezin en/of catechesegroep wat het voor andere jongeren betekent om gelovig te zijn. Corona achtervolgt ons nog steeds. Dat heeft opnieuw een impact op de Vormelingendag. Op 20 maart zullen de vormelingen elkaar bijgevolg niet fysiek ontmoeten, wel via digitale weg. Vormelingen kunnen zowel met hun catechesewerking als met hun gezin deelnemen aan deze digitale namiddag. Een catechesewerking kan in groepjes van maximaal tien jongeren samenkomen en deelnemen (zodat de maatregelen omtrent het jeugdwerk gerespecteerd worden) of kan ervoor kiezen om vormelingen thuis met hun gezin aan het werk te zetten. Zo houden we het veilig en zijn we tegelijkertijd talrijk verbonden via de digitale kanalen. Wat staat er op het programma? Van 14.30 tot 17 uur komen we samen via een livestream. De namiddag wordt gevuld met een rijk aanbod op maat van de vormelingen: jonge mensen getuigen over hoe

JONGERENPASTORAAL IJD - ANTWERPEN
 IJDANTWERPEN@IJD.BE
 03 454 11 44

de begeleiders”, vertelt Ruben Cuyvers, binnen IJD verantwoordelijk voor Zomervuur. Deelnemer **Robbe** (18 jaar) heeft goede herinneringen aan de barmomenten. “Iedereen was ontspannen en voelde zich op zijn gemak. Het was een ideaal moment om over van alles en nog wat te praten. Soms tot in de vroege uurtjes.” Van 12 tot en met 17 juli trekt Zomervuur opnieuw naar het Zilvermeer in Mol. “Daar hebben we alles wat ons kamphart begeert, weten we van vorige zomer: natuur, een meer om te kajakken, een zalig kampvuur ... Het is de ideale plek om avontuur en actie te combineren met bezinning en verbondenheid. De eerste inschrijvingen lopen vlot binnen. Ook Robbe schreef zich opnieuw in. “Ik wil iedereen graag terugzien. Heel wat vrienden van Zomervuur zie ik jammer genoeg niet tijdens het jaar. Op kamp komt iedereen terug samen en is er tijd en ruimte te over om bij te praten met oude vrienden en om nieuwe vrienden te maken.” (Ella Deweerdt)

Heb je nog geen plannen deze zomer, twijfel niet en kom mee! Info op www.zomerkampenantwerpen.ijd.be. Inschrijven kun je via www.regi.ijd.be/zomerzin2021 of www.regi.ijd.be/zomervuur2021. Tot en met 15 mei geniet je van een vroegboekkorting!

➤ *De Vormelingsdag in betere tijden, hier in 2019 in Lier.*

hun geloof een plaats krijgt in hun leven en wat het vormsel voor hen betekend heeft. Daarnaast mogen spel, gebed en een ontmoeting met de bisschop niet ontbreken op deze bijzondere dag!

Info op www.vormelingsdag.ijd.be. Heb je vragen over de veiligheidsmaatregelen binnen het jeugdwerk? Neem dan gerust een kijkje op www.watmetcorona.ijd.be.

READY TO PLAY: ONTMASKER JUDAS

Pasen komt eraan! Daarom stellen we een gepast spel voor waarbij jullie in de huid kunnen kruipen van personages uit het passieverhaal: *Wie is de Judas?* Ontmasker samen zo snel mogelijk de verrader van het spel, maar let op dat je de juiste mensen vertrouwt!

Tijdens het spel krijgt elke deelnemer een kaart die hij of zij niet mag laten zien aan de andere deelnemers. Op dat kaartje vind jij je personage, je rolbeschrijving en eventueel een taak die je moet uitvoeren tijdens het spel. Wie weet, word jij Maria, Pontius Pilatus of misschien zelfs Jezus! Alleen, er speelt (spelen) één (of meerdere) verrader(s) mee: Judas.

Het is de bedoeling om zo snel mogelijk de Judas te ontmaskeren vooraleer er te veel slachtoffers vallen. Spanning verzekerd!

Wie is de Judas? is een ideaal spel om op een speelse manier de verschillende personages van het passieverhaal én elkaar beter te leren kennen. Je kunt het spel ontlend in het documentatiecentrum in de bibliotheek van het TPC. Stuur gerust een e-mail naar ijdantwerpen@ijd.be. We helpen je graag verder.

BRENT BLIKT TERUG OP HET LICHT VAN BETLEHEM

Het 'Peace Light' is een wereldwijde traditie binnen scouting, waaraan ook Scouts en Gidsen Vlaanderen deelneemt. Op 21 december kwam het Vredeslicht van Betlehem aan in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen en nam bisschop Johan Bonny het licht in ontvangst samen met verscheidene Antwerpse jongeren. Brent Noyens, een fervente IJD'er en lid van Inspirelli-Turnhout, was een van de gelukkigen.

“Het mee mogen dragen van het Licht van Betlehem was een fantastische ervaring”, vertelt Brent. “Je zou het bijna als magisch kunnen omschrijven dat we allemaal samen, verenigd door de Heilige Geest, het Licht naar de kathedraal brachten. Volgens mij kan dit kleine symbool, een brandend en wakend vlammetje, voor velen een steun zijn in deze moeilijke tijden. Het lijkt me dan ook een mooie kans om dat kleine lichtje te verspreiden naar scholen en kerken over het hele bisdom. Zo zijn we via het licht toch met elkaar verbonden, ondanks de fysieke afstand.” Hij vervolgt: “Gedurende de lockdown is het niet altijd gemakkelijk om actief bezig te zijn met je geloof. Maar keer op keer voel ik dat ik door God gesteund word en dat ik mijn pad niet alleen bewandel. En ik geloof dat symbolen van hoop, liefde en geloof, zoals het Licht van Betlehem, dat gevoel alleen maar kunnen versterken voor gelovigen.” (Dirk Godecharle & Brent Noyens)

1. Een zoen van God en een bank vooruit. Tussen Kerstmis 2020 en Aswoensdag 2021 mochten zesduizend 'parochianen' uit het vicariaat Antwerpen een Zoen-van-God ontvangen: een doosje met vier kaartjes en theelichtjes en een light-versie met enkel kaartjes. Daaraan ging heel wat verpakings- en ander voorbereidend werk vooraf. Met die Zoen-van-God haakten de medewerkers van het vicariaat in op de beweging 'In de naam van Jezus, gebruik je voeten' van het project Handelingen en legden ze de verbinding tussen kribbe (Kerstmis), kruis (Goede Vrijdag en Pasen) en kracht (Pinksteren).
2. Op 15 januari zegende deken Ronald Sledsens in Merksem de installaties in van het bedrijf HeW Pharma. Het bedrijf produceert Aqua Purificata of gezuiverd water dat in een langdurig en delicaat productieproces volkomen ionenvrij gemaakt wordt. Het is de belangrijkste farmaceutische grondstof voor de bereiding van geneesmiddelen en medicinale bereidingen bij apothekers en in ziekenhuizen. Bedrijfsleiders Gunther Rombouts en Ann Denert hechten groot belang aan het ritueel van de zegening en brachten naar aanleiding van dat moment een blijvend kruisbeeld in hun productiehallen aan. Een sprekend ritueel bij een zuiverend en levensnoodzakelijk product in een tijd van virale vervuiling.
- 3-6. Vanuit Betlehem via Scouts en Gidsen Vlaanderen werd het Licht tot in Antwerpen gebracht, en in optocht onder leiding van mgr. Johan Bonny naar de kathedraal gedragen. Vanuit de kathedraal verspreidde dat Licht zich naar de vicariaten en vervolgens naar de pastorale eenheden. Zo belandde het in parochiekerken, bij verenigingen, in woon-zorgcentra, dienstencentra, jongerenwerkingen en vervolgt het zijn weg ... Schijnt het ook al in jouw woonkamer?

WAS JIJ ERBIJ?

© Ise Van Halst

Wie aanbidt wie? Wie kijkt naar wie? Is de 'Aanbidding der Wijzen' van Rubens een meesterwerk, de legoversie van dat werk van de hand van kunstenaar Dirk Denoyelle is evenzeer adembenemend. Zijn vijf meter hoge mozaïek met maar liefst 300.000 kleurrijke legostenen is de blikvanger op de tentoonstelling 'Bricks in the city' in de prachtig gerestaureerde Handelsbeurs in Antwerpen. Denoyelle kopieerde het werk van Rubens niet zomaar, maar voegde een eigentijds accent toe: hij verving de hoofden van de figuren op Rubens' schilderij door hoofden van hedendaagse 'wijze' mensen. Wie goed kijkt, herkent Erasmus, Nelson Mandela, Thomas van Aquino, Ghandi, Teilhard de Chardin, Poirot en nog vele anderen. De tentoonstelling in de Handelsbeurs is verlengd tot en met de paasvakantie. Meer info op www.handelsbeurs.be.

HET VOORVAL UIT HET LEVEN GEGREPEN

DE ONDERHOUDSBEURT

In de zwarte tas die ik droeg, vermoedde de man waarschijnlijk een ozongenerator, want hij bracht me dadelijk naar de grote emulgatormachine in de fabriekshal en zei beleefd maar beslist: "Het gaat om deze ketel, mijnheer, volledige spoeling en ontvetting alstublieft." Ik was blij dat ik gezien mijn leeftijd door mijn vermomming met mondmasker en zwarte muts tot licht over de oren nog aanzien werd voor een jonge technicus, maar bracht de man meteen tot andere gedachten toen ik zei: "Ik heb alleen maar een wijwaterkwast bij." Weken voordien was er een vraag gekomen om de installatie te zegenen van een fabriek waar ionenvrij water geproduceerd wordt, bestemd voor ziekenhuizen en apothekers. "Excuseer eerwaarde," zei de man die bedrijfsleider in eigen persoon bleek te zijn, "ik ben blij dat u gekomen bent. Ik vind het heel belangrijk dat u dit wil doen." Hij bracht me naar een productie-unit boordevol glimmende citernen en leidingen die over de grond liepen. Een wirwar van glimmende buizen in messing waar ik behoedzaam overheen moest stappen om in het hart van de ruimte te geraken. Ik deed mijn stola om en haalde de aspergil, de metalen staaf met het hol metalen bolletje met gaatjes waarin het wijwatersponsje zit, uit mijn tas. Het viel me op dat mijn aspergil uit hetzelfde metaal was vervaardigd als de ganse kiemvrije installatie. Ik zegende de unit inclusief de ketels, de jonge bedrijfsleider, zijn mooie vrouw en dichterbij gekomen personeel. Uit de contrasten werden nog meer gelijkenissen van langzaam duidelijker. Een oeroud ritueel met reinigend water bij een hypermoderne installatie voor reinigend water. Een verlangen om bescherming van boven op een aardse plek waar het kleinste foutje elektronisch

© Ronald Sledsens

› Ronald Sledsens

wordt gemeden. Een dankzeggingsmoment aan God bij een hoge vorm van menselijk kunnen. Een gebed voor zuiverheid in een tijd van virale infectie. Een schijnbaar oude wereld die als een deksel past op het potje van nieuwe technologie. Schepping versus maakbaarheid of de dosis vertrouwen die je altijd nodig hebt als je zoals deze man een groot verantwoordelijkheidsgevoel hebt en dat niet alleen van jezelf maar ook van elders haalt. De directeur had ergens een ouwerwets kruisbeeld opgediept dat hij na afloop ophing aan de wand. Esthetisch vond ik het als een tang ergens op passen, maar ethisch hangt Hij helemaal op zijn plek. "Ik ben zo content en gerust nu ons water bescherming heeft gekregen", sms'te de jonge bedrijfsleider 's anderendaags. Voortaan is geen water hem nog te diep.

Ronald Sledsens

relevant
geloof / kerk / mens / maatschappij

© Filip De Winter

› Een pad gaat niet altijd over rozen. Soms kan het echt ploeteren worden.

Volgende keer:

PROCESSIES

www.relevant-bisdomantwerpen.be